ERDE JAAR. N°. 954. **1840.** WOENSDAG 9 DECEMBER.

DE AVONDBODE,

Abonnement
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206.
alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.
Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

Prijs
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam* .... *f* 7.—
en *Buitensteden* franco .... » 8.—
ADVERTENTIËN.
ZEVEN REGELS of minder .... *f* 1.75.
Elken regel meer .... » 25.
ZEGEL voor elke Advertentie en herhaling.. » 35.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

dit N°. wordt een Bijvoegsel uitgegeven, bevattende voornamelijk, vervolg van de Antwoorden der Regering op de processen-verbaal van afdeelingen der tweede kamer, nopens het Ontwerp van Wet: ter voorg in 'srijks geldmiddelen (zie N°. 952.) met de drie ontwerpen van waarin het oorspronkelijke alsnu gesplitst is; — benevens de Antden der Regering op de processen-verbaal der kamer, betrekkelijk het erp van wet: tot opheffing van het Amortisatie-Syndicaat.

NEDERLANDEN.

TERDAM 8 Dec. Uit Frankfort, onder dagteekening van den 5 dezer, men ons, dat, volgens berigten uit Weenen, aldaar ernstig gesproordt, dat de minister van staat Collowrath, wiens staatkundige begin met die van vorst Metternich niet volkomen overeenstemmen, zich aan beleid der zaken onttrekken zal. — Het ontwerp van eene nieuwe oostenhe leening moet nog niet tot rijpheid zijn gebragt, hetgeen bevestigd , doordien de baron Salomon von Rothschild, chef van het huis Roth te Weenen, zich, den 10 dezer, naar Parijs begeven zal. — In alle uit Berlijn wordt gewag gemaakt van het bestaande misnoegen, de aanstelling van den heer von Haszenpflug, tot koninklijk pruissisch tribunaalraad. Deze aanstelling heeft eene parodie van het patriottische lied in omloop doen komen.

— Uit Parijs, den 6 dezer, schrijft men ons, dat, volgens berigt uit goede en, een op den ochtend van dien dag uit het Oosten ontvangen koede tijding moet hebben aangebragt, dat eene tweede uitbarsting van d te St. Jean d'Acre heeft plaats gehad. De bondgenooten moeten acholgens Jaffa en Jerusalem genomen en bezet hebben. Ibrahim bevond met 12,000 man op den grooten weg tusschen Beyruth en Damascus. tijdingen uit Syrië liepen tot den 18. Deze koerier scheen geene brieven Alexandrië te hebben medegebragt; doch werd gevolgd door eenen gouements koerier, die, naar men zegt, overbrenger is van het antwoord onderkonings.

— Van een aantal steden en plaatsen ontvangen wij heden berigten no de plegtige viering van 's Konings verjaardag op eergisteren. Het is ons doenlijk alle de bijzonderheden deswege te vermelden. Overal heeft plaats gehad op eene aan dezen gedenkwaardigen dag voegende wijze. wapperde de nationale driekleur van torens en huizen. Het morgenuur talrijke scharen de tempels der onderscheidene godsdienstige gezindheden ullen, om den Algoeden bestuurder der wereld te danken voor en met waardigen vorst, zijne weldadige gemalinne en koninklijk huis, en vute smeken om het behoud en het leven van die allen, aan Nederland dierbaar, tot in lengte van dagen; terwijl het middaguur werd opgeluisdoor de parade van de garnizoenen en schutterijen, met derzelver mu Luisterrijke illuminatiën, op sommige plaatsen op nieuw vergezeld verheffend krijgsmuzijk en de nationale volksliederen, besloten de open feestelijkheden van den dag; maar op ontelbare plaatsen waren, in puke gebouwen en bijzondere woningen, vriendenkringen of huisgezinnen eenigd, om aan vriendschappelijken disch in betamelijke vrolijkheid een t vaderlandsch feest te vieren, een feest, dat den waren Nederlander eds het harte zoo wel doet; en waarbij menige hartelijke toast aan den der en aan de Moeder des vaderlands en hun koninklijk gezin, met in e warmte gebragt, en met geestdrift gedeeld en beantwoord werd.

— Men verneemt, dat door Z. M. octrooijen zijn verleend:
Aan F. J. Barthelémy, te Nancy, domicilium gekozen hebbende bij J. de le, te 's Gravenhage, voor den tijd van 15 jaar, op de invoering in dit van een werktuig, genaamd *Reproducteur Hydraulique*;
Aan W. Carpmeal, te Londen, domicilium gekozen hebbende bij den heer Berrier, consul van Groot-Brittanje te Rotterdam, voor den tijd van 10 , op de invoering in dit rijk van verbeteringen in de vervaardiging van en en van licht verschaffende toestellen;
Aan M. Poole, te Londen, domicilium gekozen hebbende bij den heer Ferrier, consul van Groot Brittanje te Rotterdam, voor den tijd van jaar, op de invoering in dit rijk van verbeteringen in de vervaardiging kaarsen en in de bewerking van oliën en andere soorten van vet.

— Naar men verneemt, zal er, tusschen Assen en het kerkdorp Rolde, worden aangelegd een puin- en grindweg, volgens de bewerking van Mac-Adam.

— In een' brief uit Dordrecht leest men het volgende: — Weldra zullen de dagen der feestviering, wegens 's Konings huldiging en verjaardag, zijn voorbijgegaan, en vervangen worden door dagen, waarop de hooge belangen der natie zullen worden behandeld. In die dagen van vreugde en vaderlandsch feestgenot heeft de stem gezwegen, die zich vroeger zoo luide heeft geopenbaard over 's lands treurigen financiëlen staat. Er zijn er, die met wrevel te gemoet zagen, dat zij, wegens de eene of andere verhooging van belasting of accijns, eenige stuivers meer zouden moeten betalen, die nu, alle berekening als ter zijde stellende, uit eigen beweging zoo vele guldens aan illuminatiën en eerepoorten en naamcijfers en pyramiden besteed hebben, of zich in uiterlijke pracht en rijkdom hebben vertoond. Wij hechten hieraan gaarne onze goedkeuring, en het is voor ons een bewijs te meer, dat de individuële welvaart in ons land groot moet zijn, om zoo vele buitengewone onkosten goed te maken; maar verwachten dan ook, dat men even onbekrompen zal willen bijdragen, om den Koning, dien men nu zeer vele bewijzen van liefde en vertrouwen heeft gegeven, in staat te stellen, de eer en den goeden naam der natie te bewaren, en derzelver welvaart te bevorderen. Onthoudt men toch, door wantrouwen of kleingeestigheid gedreven, der regering de daartoe noodige middelen, dan zal menige tak van nijverheid, van handel en van zeevaart moeten kwijnen, die onder de regering van Willem I zoo welig heeft gebloeid, en zulke rijke vruchten heeft gedragen, waaraan wij onze individuële welvaart verschuldigd zijn. Men denke slechts aan een' der hoofdtakken, aan onze handel en scheepvaart op Oost-Indië, die sedert maanden kwijnt — omdat men aan de voorstellen en wenken der regering geen gehoor heeft geschonken.

'S GRAVENHAGE 7 Dec. Heden zijn de afdeelingen van de tweede kamer der staten-generaal vergaderd geweest, over de aanhangige ontwerpen van wet, nopens den landbouw en de suiker. Vervolgens is de centrale afdeeling ter regeling van de werkzaamheden der kamer vergaderd geweest.

Morgen zal de kamer eene algemeene zitting houden.

— Heden avond wordt er bij HH. MM. den Koning en de Koningin, in de zalen van het paleis van Z. M. Willem Frederik, een prachtig thee dansant gehouden. Alle de leden van het Koninklijk gezin, het corps diplomatique, de ministers, de leden der staten-generaal, vele hooge ambtenaren, burgerlijke en militaire overheden, generaals en hoofdofficieren van alle wapenen, en een groot getal aanzienlijken is op het bal vereenigd, dat zeer luisterrijk is, en dat, naar men verwacht, tot zeer laat duren zal. Onder de genoodigden merkt men op, den heer Welsinck en jhr. Mock, commandanten der eerewachten, die Z. M. bij Hoogstdeszelfs plegtige intrede, op zaturdag l.l., hebben begeleid.

— Z. M heeft bij besluit bepaald, dat een opzettelijk onderzoek zal worden ingesteld, met opzigt tot de omstandigheden en de behoefte van gewezen ambtenaren, Belgen van geboorte, aan wie tractementen, wachtgelden of andere toelagen zijn toegekend, ten einde daaromtrent nadere regeling vast te stellen.

— Aan de gemeente der oud bisschoppelijke Klerezy te Dordrecht, is van regerings wege, voor het bouwen eener nieuwe kerk en pastorij aldaar, eene rijks subsidie verleend.

— Bij eene circulaire aanschrijving, zijn nieuwe voorschriften aan de respective postbeambten gegeven, omtrent de verantwoording der zegel- en legesgelden, met welker invordering zij ten behoeve van de departementen van algemeen bestuur belast zijn.

— Men verneemt, dat de aanstaande vergadering der staten van de provincie Zuid-Holland beschreven is tegen dingsdag den 15 Dec. 1840, des voormiddags ten elf ure. Men zegt, dat die vergadering alsdan, onder anderen, zal overgaan tot de verkiezing van een lid ter tweede kamer wegens de provincie, in de plaats van wijlen jhr. D. F. van Alphen.

— De eerewacht, onder het bevel van den heer Welsinck, bestond, behalve genoemden commandant, uit de heeren: W. H. van Heim, H. J. van den Hout, E. van Ertwyck, J. H Haanebeek, K. Enthoven Lz., Adams, T. N. de Charro, J. Riestap, C. L Peterse, J. A. van Wichem, N. A. Overgaauw, V. van der Meersch, L. H. Gras, R. Schiedges, A. de Charro, J. Fratermans, R. K. Koning, J. Verveer, V. Eckhout, A. Waldorp, H. van Hove, L. Enthoven Cz., W. Kemma, W. Troost, Mansfeld, Beck, R. Maitland, K. L. Smeets, J. R. Post Brands.

— Het eerste bataillon grenadiers. met den staf, is heden van Amsterdam in deze residentie binnen getrokken.

FRANKRIJK.

PARIJS 6 Dec. De zitting van den 5 dezer is, zoo als wij gezegd hebben, ten hoogste onstuimig geweest. De heer Desmousseaux de Givré het woord verlangd hebbende, om te spreken over knoeijerijen (*tripotage*), welke ter beurze zouden hebben plaats gehad, is van alle kanten op het sluiten der deliberatiën aangedrongen, doch zonder vrucht; en het is niet wel mogelijk een denkbeeld te geven van de opschudding, die toen in de zaal ontstond. Te vergeefs gepoogd hebbende, om de orde en stilte eenigzins te herstellen, heeft de voorzitter zich gedekt en de zaal verlaten. Oogenblikkelijk daarop stoven alle de afgevaardigden van hunne plaatsen naar het halfrond. De generaal Bugeaud steeg op de tribune, en poogde den heer de Givré dezelve te doen verlaten. De heer Thiers ging mede op den heer de Givré af, en ondervroeg hem met de grootste levendigheid. Overal zag men opgewonden en luidruchtige groepen, en het publiek op de tribunes rees overeinde, en zag het schouwspel met ongerustheid aan. Bij het hervatten der zitting, heeft de heer de Givré zijne redevoering voorgedragen, die hoofdzakelijk strekte, om te betoogen, dat het ministerie van 1 Maart de tijdingen uit het Oosten later had bekend gemaakt, dan zuiks had kunnen geschieden, en van den tusschentijd partij getrokken had, om zich door speculatiën ter beurze te bevoordeelen. De heeren Thiers, de Remusat en Vivien hebben deze aantijging als valsch ekte laster zijnde beantwoord, met zoo veel nadruk, vuur en verontwaardiging, dat zelfs de heer Thiers, de tribune verlaten hebbende, aan haren voet in tranen uitbarstte.

De voorstanders van den 1 Maart beweren, dat de heer de Givré het orgaan geweest is van de *ultra conservateurs*, die deze scene hebben voorbereid, om de partij van Thiers te vernietigen en het oogenblik van stemming over het adres in zijn geheel het geschiktst gevonden had ten einde effect te maken. Het plan is echter geheel mislukt doordien geene bepaalde daadzaken konden aangevoerd worden. De verontwaardiging is dan ook zoodanig algemeen geweest, dat de handelwijze van den heer de Givré, die zich in deze tot werktuig heeft laten bezigen, van alle zijden wordt afgekeurd, hoewel de voorstanders van den heer Thiers beweren, dat dit van den kant der voorstanders van het tegenwoordig kabinet niet het geval geweest zoude zijn, wanneer de mogelijkheid bestaan had het vorige ministerie met wezenlijke daadzaken te bestrijden.

Het *Journal des Debats* bevat een artikel over dit onderwerp, waarin, onder anderen, gezegd wordt, dat minder de heer Thiers dan wel de heer de Remusat is aangevallen. Maar, zegt het *Journal*, de heer de Remusat had niet noodig zich te verdedigen, want nimmer heeft de laster zijn goeden naam bereikt. Hij heeft enkele woorden tot de kamer gesproken, doch op den toon eens eerlijken mans, die gelooven moet zich zelven te lasteren, indien hij zich verdedigde. Zijne woorden, vol billijke trotschheid, hebben de kamer getroffen, en het was ons een lust, te zien, hoe de geheele conservative partij die woorden toejuichte. Verwonderen deed het ons niet. Het gold hier niet meer eenig staatkundig gevoelen, het gold hier de eer, en op het domein der eer vindt de heer de Remusat alle zijne oude vrienden terug. Ook de heer Thiers heeft zich verdedigd; hij sprak met droefheid en drift, en het onderwerp gaf er aanleiding toe. Helaas, riepen wij uit, met diepe smart hem aanhoorende, en ziende, dat een man van dit gewigt zich verpligt rekende, om zich tegen schandelijke vermoedens te moeten verdedigen; helaas, dit is de uitwerking van den verfoeijelijken laster, dien, zes jaren geleden, de dagbladen, die thans hem verdedigen, tegen den heer Thiers hebben uitgestrooid. Wij bestreden dien laster toen, gelijk wij dien thans bestrijden; maar hij is van mond tot mond gegaan, en hoewel hij niet meer denzelfden weêrklank als vóór zes jaren heeft, nog heeft hij kracht genoeg om den heer Thiers te noodzaken, zich, verlatende het voorzitterschap van den raad, op de tribune daartegen te verdedigen, en hem te dwingen om, na gehandeld te hebben over de belangen van geheel Europa, die in het oostersche vraagstuk betrokken zijn, van het spreekgestoelte te handelen over dagteekeningen, ten bewijze, dat hij ter beurze niet heeft gespeeld of doen spelen. Wij hebben den val van den heer Thiers verlangd gewenscht, maar nooit die vernedering, en gevoelden ons zelven, het land en de geheele kamer vernederd, hoorende die verdediging, welke te smar-

MENGELWERK.

DE DOOVE MAN EN DE BLINDE VROUW.

(*Uit het Deensch.*) — (*Vervolg.*)

Toen ik in mijne kamer gekomen was, en over het gedrag van onzen d nadacht, werd ik al meer en meer in het vermoeden versterkt, dat n eenen heimelijken aanslag voor had. Ik besloot, den volgenden mor naar de stad te gaan, ten einde mijne oversten te waarschuwen, die, wel als de geheele compagnie, tot nu toe in eene zorgelooze gerustheid eefd hadden. Ik gevoelde geene neiging tot slapen; een onbekend iets ontrustte mij. Werktuigelijk gespte ik mijne sabel om, stak eene tol bij mij, ging in den tuin, en zette mij in het jasmijn-prieel. Ik hier omtrent een uur gezeten; het was nacht geworden; ik wilde juist mijne kameraden gaan zien, toen in eens JOSEPHA kwam aangevlogen, zich, bevende als een blad en met een kloppend hart, in mijne armen rp. «Red u! ROBERT! red u!» fluisterde zij als in doodsangst; «men u allen vermoorden. Het geheele land staat tegen u op; in één en zelfde oogenblik zal het overal losbreken: wanneer? dit weet ik niet; voorzeker weldra, misschien wel in dezen nacht. ROBERT! ROBERT! u te redden, verraad ik een geheim, dat mij wel niemand toevertrouwd ft; maar, dat ik toch weet, en waarvan ook mijn vader medepligtige is. gt! vlugt! en laat mij sterven als een offer mijner liefde voor u.» — OSEPHA!» zeide ik, «gij waagt uw eigen leven om mij te redden, hoe zoude u dan kunnen verlaten? Men zal het u nooit vergeven, dat gij eenen nschman bemint, en hem hebt gewaarschuwd. Zoude *ik* dan vlugten, laten u hier, onder wraakgierige landslieden? Neen! zoo gij mij niet t, dan blijf ik hier; en zal hier mijn lot afwachten. Zij omhelsde mij krampachtige hevigheid en antwoordde: «ROBERT! ik ben de uwe voor ; ik volg u in leven en dood; maar laten wij ons haasten, mijn ge ! want leven en dood hangen van één oogenblik af.» — «Eerst,» zeide «moet ik mijne krijgsmakkers wekken, en dezelve medenemen; want, te verlaten, verbieden mij eer en pligt. Misschien is ook het gevaar niet zoo nabij, als gij u voorstelt; verhaal mij dus, wat gij van den aanslag uwer landslieden weet.»

«Dezen morgen,» zoo verhaalde zij, «zag ik onzen biechtvader en nog eenen anderen monnik, uit het boschje, door eene achterdeur, schuw in ons huis sluipen; en terwijl ik nog stond te peinzen over het doel van dit heimelijk bezoek, hoorde ik meerdere voetstappen het vertrek naderen, waarin ik mij bevond. Het was mij, alsof eene geheime stem mij toefluisterde, dat ik mij in eene hoekkast zoude verschuilen, om hunne zamenspraak af te luisteren; ik deed dit. De beide monniken traden binnen; mijn vader met hen. Ach! ROBERT! zweer mij eerst, dat gij u niet aan den vader uwer JOSEPHA zult wreken; dat gij alles doen zult, om hem te redden, indien hij ooit in uwe magt of in die uwer krijgsmakkers mogt vallen.» — Ik zwoer. — «Om uwentwille bezondig ik mij misschien jegen hem, en jegens mijn vaderland. Maar ik kan niet zwijgen, daar het zwaard aan één haar boven uw hoofd hangt. Zij spraken er van, hoe het groote ontwerp, om alle Franschen in eens te vermoorden, nu der uitvoering nabij was. Hoe alle ingewijden der zamenzwering nu geheel *Spanje* doortrokken, om alle huisvaders te onderrigten, omtrent hetgene zij te doen hadden; en om de verschillende wijzen van moord aan de hand te geven, die gebezigd moesten worden. Met ijzing hoorde ik dit, en nog meer, vermengd met de gruwelijkste vervloekingen over uw volk, en juichen over den nabijzijnden ondergang van hetzelve. Slechts van den tijd spraken zij niet; maar deze zal wel niet verre verwijderd zijn, en mijn angst zegt mij, dat misschien wel in dezen zelfden nacht hun voornemen wordt uitgevoerd.»

«Ga, mijn verlossende engel!» zoo sprak ik, «ga, zoo spoedig en voorzigtig als gij kunt, en haal hetgene gij noodig oordeelt voor onze vlugt. Intusschen ga ik mijne slapende soldaten wekken.» Zij wees mij een klein pakje en antwoordde: «hier heb ik reeds alles.» — «Blijf dan hier, mijne dierbaarste JOSEPHA! tot dat ik terug kom,» zeide ik, en vloog haastig door den tuin naar de kamer mijner kameraden. De deur stond op de klink, ik zag licht daar binnen en hoorde vreemde fluisterende stemmen: «Wel getroffen!» zeide de eene, «hunne kettenhonden zijn reeds op halfweg naar de hel; beide honden zijn zoo dood als een steen.» — «En nu voort,» zeide eene andere stem, «naar de kamer van den sergeant; dat deze weldra kunne komen, om de anderen nog in te halen.» Mijne haren rezen te berge, wraak en woede bestormden mijne borst. Ik zag door eene reet; daar stonden — twee monniken, de eene was de biechtvader, met een licht in de eene hand, en een' bebloeden dolk in de andere. Ik trok mijn zwaard, stiet de deur in, en in weinige oogenblikken lagen beide moordenaars aan mijne voeten, rollende en zich wentelende in hun verfoeijelijk bloed. Toen snelde ik terug naar JOSEPHA. «Kom! mijne beminde! hier is geen oogenblik te verliezen. Wij moeten naar de stad ijlen, om de compagnie op de been te brengen.» Sidderend en diep bewogen drukte zij mijne hand. Wij klommen over den lagen tuinmuur, en sloegen den weg in naar *Tobosa*. Geen van ons beiden sprak één woord.

«Wij waren nog niet op halfweg naar de stad gekomen, toen het aldaar in eens zeer licht werd; van vele vensters zagen wij dit licht door de duisternis henen, en weldra werd de hemel boven ons met eenen rooden gloed geverwd. Ik ontstelde: «Wat is dit?» zeide ik. «Hier moet de aanslag ontdekt zijn, en de compagnie reeds in de wapenen. Voort! ik hoor roepen en gedruisch.» — «En ik hoor zingen,» zeide JOSEPHA, zuchtend en zich vaster aan mijnen arm dringend. «Ach! het is ... zij zingen een algemeen bekend nationaal lied.» — «Dan is alles verloren, en de verraders hebben gezegepraald!» In hetzelfde oogenblik hoorde ik voetstappen van haastig loopenden de plaats naderen, waar wij stonden. Wij sprongen snel ter zijde, en verscholen ons achter eenige digte struiken. «Voort! naar LEO en LOCLES en de anderen!» riep er een, half ademloos. «... wij zien, wat zij daar gedaan hebben; en of zij het zoo goed gemaakt hebben als wij; niet één van die geheele compagnie mag ontkomen.»

Nu had ik, in dit oogenblik, meer dan genoeg vernomen. «JOSEPHA!» zeide ik, hare bevende hand vattende, «gij hoort, dat uwe landslieden alle mijne wapenbroeders vermoord hebben; mij wacht hetzelfde lot; verwijder u dus van het ongelukkige slagtoffer, terwijl het nog tijd is, en red u zelve! ga! verlaat mij!» — «Nooit!» riep het edele meisje, sloeg beide armen om mijnen hals, en hield mij vast met ... kracht. «Gij ... zeide ik, ... jend voorhoofd, «blijf dan, blijf bij mij, indien ik u dierbaarder ben dan het leven. Ach, hoe gaarne wilde ik het uwe en het mijne bewaren! maar, waarheen in deze duisternis? op onbekende wegen? Het

telijker was, omdat de heer Thiers haar noodig achtte. Rondborstig komen wij er voor uit, dat beschuldigingen als deze, op de tribune overgebragt, verderfelijk en onteerende zijn. De kamer, het gouvernement, het land, geheel de wereld verliest er bij; want ieder wordt er door vernederd en verlaagd.

Nadat de heer Vivien gesproken had, is het woord nog gevraagd door den generaal Jacqueminot, die hetzelve echter niet heeft verkregen. Tot de sluiting bij stemming besloten zijnde, is een amendement door den heer Piscatory, betrekkelijk de drie laatste paragrafen van het adres, verworpen, en zijn vervolgens alle de paragrafen van hetzelve aangenomen.

Het getal der stemmenden was 408. Voor hebben gestemd 247; tegen 161. Het adres is alzoo doorgegaan met eene meerderheid van 86 stemmen. De meerderheid zou echter 91 stemmen hebben bedragen; indien ook de vijf ministers, die tevens afgevaardigden zijn, aan de stemming hadden deelgenomen; doch deze hebben zich van dezelve onthouden.

De groote deputatie van 20 leden, tot aanbieding van het adres, is vervolgens bij loting benoemd; zij zal hetzelve heden ten één ure den koning aanbieden.

De oppositie poogt de zegepraal, welke het ministerie in dezen behaalt, te verminderen, door te doen opmerken, dat, indien het adres wellig sterker had kunnen zijn dan het is, evenwel, door de verandering, welke de commissie er in gebragt heeft, thans alle die uitdrukkingen, welke de natie in het eerste ontwerp zoo zeer gehinderd hebben, door betere zijn vervangen. Dit, zegt zij, heeft met het adres alle diegenen bevredigd, welke, hoezeer hechtende aan de waardigheid van Frankrijk, echter beschroomd waren voor meer stellige en dreigender bewoordingen, die Frankrijk met Europa in vijandschap konden hebben gebragt.

— Eenige dagen geleden is gesproken van eene nota, door den spaanschen minister van buitenlandsche zaken aan het fransche gouvernement gerigt. Het *Memorial Bordelais* bevat thans een uittreksel uit dat stuk, hetwelk in zeer bittere bewoordingen gesteld is, en tot aanleiding heeft het manifest, door de voormalige koningin-regentes op den 8 November te Marseille geteekend, in verband met de onderscheiding, welke H. M. in Frankrijk geniet. Dit extract is van den volgenden inhoud: — Het gouvernement van H. C. M. donna Isabella II heeft het manifest ontvangen, dat de ex regentes donna Maria Christina van Bourbon te Marseille, den 8 Nov. ll., heeft afgekondigd, en hetwelk, de omstandigheden verergerende, ten doel heeft sympathien op te wekken, waarvan nieuwe onlusten en burgerkrijg de gevolgen zouden zijn.

Dit manifest is waarschijnlijk een uitvloeisel van den partijgeest, en uitgevaardigd op den raad van menschen, bij welke eigenliefde en baatzucht altijd meer gelden dan het belang en de vrede des vaderlands; deze maken ongetwijfeld er staat op, dat zij, des gevorderd, ten minsten onder 's hands, zullen worden bijgestaan om het oproer in de aangrenzende gewesten aan te stoken.

Het gouvernement van H. C. M. kan in geen geval voor zulke misdadige kuiperijen de oogen sluiten, en heeft oorbaar geacht, dat manifest, zoo als het dat van H. M. heeft ontvangen, te plaatsen in de staatscourant (*Gaceta de Madrid*); vertrouwende, dat dit stuk niet anders strekken kan, dan om zelfs de meest hartstogtelijken in den lande te overtuigen van het bestaan eens verschrikkelijken complots, hetwelk, indien het gelukte, de natie in eenen afgrond van rampen storten zou.

Het regentschap heeft geen gewigt aan dit stuk gehecht, en hetzelve beschouwd als een uitvloeisel van den magteloozen wil van menschen, die het gif in hunne harten, en hunne zucht niet weten te verbergen, om een land te beroeren, hetwelk men ondankbaar noemt; maar, dat niettemin grootmoedig zijn bloed geplengd heeft, om den constitutionelen troon der doorluchtige dochter van de ex regentes te schragen.

Het vertrek van deze menschen, die gewoon zijn, door de gunst van het hof en der camarilla te heerschen, neemt dagelijks toe. De vereeniging in Frankrijk van die menschen met de Carlisten, welke, ten gevolge van hunne onderwerping, daarheen geweken zijn, de kuiperijen, welke de absolutistische hoven aan de hunne zouden kunnen verbinden, tot aanranding van het constitutionele stelsel, hetwelk Spanje zich zelven gegeven heeft; alles doet het voorloopige regentschap de noodzakelijkheid inzien, een beroep te doen op de gouvernementen zijner bondgenooten, om, bij voorraad alreeds, de verwoestende uitwerkselen van zoodanige handelingen te verhoeden; want het zoude onvoorzigtig zijn, de natie aan de kansen van den burgerkrijg bloot te stellen, terwijl zij een gehard leger van 200,000 oude krijgslieden onder de wapenen heeft, eene nationale garde bezit van 500,000 burgers, die hoogmoedig zijn op hunne eer en onafhankelijkheid, en een legerhoofd heeft, die het nationale vertrouwen, zoowel als het vertrouwen van den soldaat, waardig is, door zijne burgerlijke en militaire deugden, en door zijne, in het laatst verloopen tijdvak, bewezen diensten, welke Europa bewondert, en nimmer erkennen kan.

In dien zin wendt het kabinet van H. C. M. zich vol vertrouwen tot het fransche gouvernement, ten einde de onderscheiding, die bevriende hoven elkander schuldig zijn, in te roepen, tot voortzetting dier internationale betrekkingen, welke, op goede trouw en wederkeerige billijkheid gegrond, alle machiavellismus en elke slinksche daad buiten sluiten, en de eenigste middelen zijn tot het onderhouden eener vriendschap, aan groote natien waardig, en geschikt om duurzame vruchten te dragen.

Het spaansche gouvernement begeert niet zich tegen het verblijf van de ex-regentes Donna Maria Christina, in Frankrijk, te verzetten; het vergt ook niet, dat gastvrijheid geweigerd worde aan Spanjaarden, die buiten 's lands eene tijdelijke schuilplaats zoeken. De koningin Christina vertegenwoordigt thans niets anders dan eene vervallen en onmogelijk te herstellen magt; hare persoon is geenszins een beginsel, en in geen geval kan zij persoonlijk op eenig ander regt of voorregt aanspraak maken, dan op dat eener koningin-weduwe, tot verzekering voor haar zelve van een bestaan, aan hare verledene betrekking waardig. Maar het regentschap van Spanje zal altijd met nadruk protesteren tegen elke geheime of openbare intrigue, die op de spaansche grenzen mogt worden toegelaten of aangemoedigd. In stede van het verlangen, om de goede betrekkingen te onderhouden, welke het volkenregt voorschrijft, zal het dáárin een slinksch en vijandig gedrag zien, waarover het onverwijld zal weten wraak te oefenen, onverschillig van welken kant het kome; want het is bekend, dat in de staatkundige wereld, eer, zelfgevoel, en achting, de levensbeginselen zijn der natiën, en dat het duizendmaal beter is te vergaan in eenen eervollen strijd, dan het hoofd te buigen onder schandelijke voorwaarden, welke Spanje door alle tijden heen heeft verworpen.

De *Constitutionnel*, dit stuk overnemende, voegt er bij, dat het waarschijnlijk geweest is onder deszelfs invloed, dat de heer Guizot in de zitting van gisteren heeft verklaard, dat Frankrijk de nationale teergevoeligheid van Spanje behoorde te ontzien, zelfs indien het haar afkeurde, en vervolgens, hoewel te kennen gevende zijne vrees voor het gevaar van regeringloosheid, plegtig heeft betuigd, dat het fransche gouvernement raad en steun aan het tegenwoordige regentschap en gouvernement van Spanje geven zoude, zonder te letten op zijnen oorsprong of op zijnen naam. Wij nemen, zegt de *Constitutionnel*, acte van deze verklaring, die ten aanhoore des geheelen lands is afgelegd, en hopen, dat men Spanje, voortaan, geene reden zal geven, om in zijne nota's eene taal te voeren, die ons kabinet voorzeker te sterk zal vinden, maar die wij eener groote natie waardig achten.

— Het dagblad *le Commerce* beweert, dat onder de middelen, welke de minister van financiën te baat wilde nemen, om het sluiten van eene leening te vermijden, was 150 millioen *bons royaux* uit te geven. Men verzekert heden, dat alle deze bons tegen 4 pCt. jaarlijksche rente zijn aangeboden aan de thesaurie, die echter slechts eene som van 23 millioen francs daarvan heeft genomen.

— De *National* verzekert, dat de heeren Bertrand, Lascazes en Gourgaud tot pairs van Frankrijk zullen worden benoemd.

— De generaal Montholon heeft aan den maarschalk Soult eenen brief geschreven, bevattende eenen wensch, te edel en te natuurlijk, om niet de deelneming van een' van Napoleons maarschalken te verdienen; hij zegt daarin hoofdzakelijk: dat de keizer aan Frankrijk had doen kennen, dat zijne zorgen, voor hem, op St. Helena, die eens zoons hadden geëvenaard; dat hij een der eersten was benoemd tot executeur testamentair, en wat meer is, dat de keizer had verlangd, dat hij, bij zijn verscheiden, zijnen laatsten zucht zou ontvangen en hem de oogen sluiten. — Als koninklijke commissaris naar St. Helena te gaan, was eene gunst, die hij niet kon eischen, als zijnde nimmer den troon genaderd; maar het stoffelijk overschot des keizers, wanneer het in Frankrijk is aangekomen, naar zijne laatste rustplaats te begeleiden, is een regt, dat hij, in vrijheid zijnde, zou vorderen, en thans, gevangene, als eene gunst afsmeekt. Hij uit alzoo eerbiedigljik en dringend den wensch, dat hem worde toegestaan dezen heiligen en kinderlijken pligt te mogen vervullen, en geeft zijn woord, na den afloop der lijkstaatsie, zich dadelijk weder binnen de muren van het kasteel van Ham te begeven.

— Aanstaanden donderdag zal het hof van cassatie uitspraak doen in het appel van Marie Capelle, weduwe Laffarge. De raadsheer de Ruard zal het rapport voordragen, en de heer Lauvin het appel verdedigen.

SPANJE.

MADRID 29 Nov. De *Gaceta de Madrid* bevat een besluit van het provisioneel bestuur, betrekkelijk de voogdijschap van H. M. de koningin Isabella II en hoogstderzelver zuster; waarin bepaald is, dat de cortes belast zullen worden met het benoemen van voogden, terwijl eene commissie zal worden gekozen, om tot dien tijd het beheer der goederen en domeinen waar te nemen, daarvan de noodige inventarissen te maken, en over het algemeen H. M. te beschermen en met haren raad bij te staan. Dit besluit is door den hertog de la Victoria en den heer Ferrer geteekend.

Door het provisioneel bestuur is een ontwerp opgemaakt, strekkende tot de hernieuwing van de ayuntamientos tot de maand December 1841. Voorts zijn er bepalingen vastgesteld, betrekkelijk de centralisatie van alle fondsen, en de toepassing van derzelver gebruik voor de openbare dienst, tot tijd en wijle men daarover algemeene reglementen zal hebben bekend gemaakt.

ENGELAND.

LONDEN 5 Dec. De *Morning Herald* vraagt, of Engeland in de turksch-egyptische questie niet staatkundiger gehandeld zoude hebben, wanneer het de inzigten van Frankrijk voor zich zelven aangenomen had, om namelijk den invloed van Rusland in Turkije, zijnen eigen invloed in Egypte tegen over te stellen. Egypte is van veel belang voor Engeland, als zijnde nu de weg naar Oost-Indië. Mehemet-Ali is altijd zeer engelsch gezind geweest; en het zou weinig moeite gekost hebben den invloed van Frankrijk in Egypte te ondermijnen, en te doen vallen. Nu, daarentegen, werkt Engeland Rusland in de hand; want door het turksche rijk magtiger te maken, en tot zijne vorige grenzen uit te breiden, breidt men ook den invloed van Rusland uit. Rusland had tot hiertoe geenen invloed in Egypte, maar zal dien nu verkrijgen, wanneer Egypte weder geheel afhankelijk van Turkije zal zijn.

Het heeft H. M. behaagd commodore Napier, thans in Syrië, tot ridder-commandeur van de militaire Bath orde te verheffen. Men zegt, dat admiraal Stopford tot pair verheven zal worden, zoodra de bijeenkomst van het parlement de regering in de gelegenheid zal stellen, om eene dotatie voor hem te vragen.

Men stelt hier van weêrskanten veel belang in eene parlementsverkiezing, welke er tegenwoordig te Carlow, in Ierland, plaats heeft. De conservative partij vleit zich een lid te zullen winnen. Volgens de laatste berigten, had kolonel Bruen reeds eene meerderheid van 94 stemmen over den heer Ponsomby, den candidaat van de partij van O'Connell.

Volgens nadere berigten van het paleis, is de jongen, welke zich andermaal in hetzelve heeft weten te verbergen, niet bij dag, maar laat in den avond ontdekt door mevrouw Lilly, de min van de jonge prinses, welke met de koninklijke spruit in de kleedkamer, naast de slaapkamer van H. M., sliep. Deze dame, pas in bed zijnde, hoorde eenig geruisch onder de sopha, hetwelk zij zich eerst ontgaf, doch, hetzelve voor de tweedemaal hoorende, stond zij op en riep de pages van H. M., welke den schuldige van onder de sopha trokken. H. M. met prins Albert in de slaapkamer zittende, hoorde het gedruisch der ontdekking, en verlangde de reden te weten; doch het gelukte prins Albert, nadat hij zelf de zaak onderzocht had, de waarheid voor H. M. tot den anderen morgen te verbergen, en alzoo hare nog teedere gezondheid eenen schok te sparen.

De bertogin van Kent heeft last gegeven tot de vervaardiging eener prachtige sprei, voor de koninklijke prinses, welke sprei op den doopdag aan H. M. zal worden aangeboden. Zij moet van het kostbaarst groen satijn wezen, omzoomd met witte zijde, met bloemen bestikt en op eene ge[…] bijzondere wijze geborduurd. Alle de stof, tot dit een en ander geb[…] is uit engelsche fabrijken, en de versierselen worden door voorname eng[…] kunstenaars bewerkt.

Van Manchester meldt men, dat de fabrijken tegenwoordig weer […] aan het werk zijn. Er zijn vele bestellingen van America gekomen, […] belofte van nog meer. De uitvoer naar de Middellandsche Zee wordt, […] de jongste gebeurtenissen, weder zoo goed als open gerekend; en ook […] uitzigten voor Oost Indië worden beter geacht, dan eenigen tijd te voren.

Het voornaamste nieuws, hetwelk de alhier ontvangen dagbladen van […] kaap de Goede Hoop, loopende tot en met den 19 September ll., bevatten, is, dat, naar het schijnt, de questie van de grenzen, niet alleen de be[…] stelling der aldaar wonende kolonisten, maar ook der koloniale administratie [ge]wekt. De nabij de visch-rivier, te Konass en te Winterbury wonende […] bouwers hebben zich in eene memorie aan den luitenant-gouverneur […] klaagd, dat zij geene schadevergoeding voor het door de Kaffers ge[…] vee en andere goederen hebben ontvangen; en dat zij geen genoegzaam […] bedienden kunnen bekomen, om als gewapende herders hunne kudde […] hoeden. Zij zeggen, dat indien het gouvernement hun geene bescherming verleent, die in den stand van zaken eene gunstige verandering […] brengt, zij genoodzaakt zullen zijn zelve maatregelen te nemen, uit […] van welke, hoedanig zij ook mogten uitvallen en hoe onaangenaam ook voor het bestuur mogten zijn, men hen echter niet als oproerlingen […] mogen beschouwen.

De Americanen in de Vereenigde Staten worden goedkooper geregeerd […] de Engelschen, zegt de fransche schrijver Tocqueville, daar hij handelt […] de werking van het stelsel van volksregering in America; doch uit […] eigene redenering blijkt, ook in dit opzigt, de waarheid van hetgeen […] gewoon is te zeggen, dat alle waar naar zijn geld is. Eene gedurige wisseling van hoofden van regering verlamt het bestuur.

Een coroner's-jury heeft deze week een *deodand* van 2,000 £ op e[…] stoomwagen gelegd, door welken op den spoorweg van Londen naa[r …] mingham een man, met name William Dawson, het leven verloren […] door de achteloosheid van den machinist Joseph Simpson, die bij d[…] legenheid omgekomen is, en dus niet te straffen was. Genoemd[…] nist was onder weg, ten gevolge van veel nachtbraken, in de […] compagnie, in slaap gevallen. De geheele wereld, uitgenomen de hou[ders] van aandeelen in den genoemden spoorweg, juicht dit onderwets vonnis to[e].

DUITSCHLAND.

VAN DE POOLSCHE GRENZEN 26 Nov. Het bevestigt zich, dat de oorlog[s…] vloot van de Oostzee haar gewoon winter-station heeft genomen en al[…] onttakeld ligt, zoodat er geen schijn van uitloopen vóór de maand April […] aanstaande bestaat. De troepen van het leger van het zuiden zijn, […] waar, niet naar hunne garnizoenen teruggekeerd, doch zij zijn op verren […] stand van elkander gelegerd, zoodat dezelve ook gedurende den winter […] keloos zullen blijven; het opperbevel over dezelve, zegt men, zal aan […] Paskewitsch worden opgedragen. — In Odessa is het thans zeer stil.

STADSNIEUWS.

De criminele regtbank in Holland heeft, op den 8 December, P[…] Rog schuldig verklaard aan enkelen diefstal, en Margaretha Bolder[…] huisvrouw van Carel Willems, schuldig verklaard aan medepligtigheid […] voornoemden diefstal, door het des bewust heelen en verbergen van het […] stolene, en dienvolgens veroordeeld ieder tot vijf jaren correctionele ge[vange]genis, alsmede in de kosten.

In den namiddag van den 6 dezer is eene vrouw, bij het spoelen van […] deren, van eene waterschuit in den Markens Burgwal gevallen. Een […] redding toegeschoten man geraakte mede in het water, doch beide zijn […] uitgetogen, terwijl de vrouw, die in zwangeren staat is, door de hulp […] de apothekers de Castro en Philips genoegzaam hersteld naar hare wo[ning] gebragt is, hebbende de man geen letsel bekomen.

Aangekomen en gelogeerd in den *Grooten Doelen*, Siegel: P. We[…] koopman, Keulen; G. Haigh, koopman, Halifax.

In het *Hof der Nederlanden*, Doelenstraat: Nairac, directeur der re[…] tratie te Arnhem.

In de *Keizerskroon*, Kalverstraat: D. J. Kretz, koopman, Eupen; G[…] Giesler, koopman, Brunswijk.

In de *Star*, Nes: N. Chayaux, mechanicus, Courin; A. J. van Be[…] gen, koopman, Antwerpen.

In de *Stad Elberfeld*, Bethaniestraat: de edelman A. W. Barclay […] Tolly; C. Bjornstad, koopman, Noorwegen.

BEVALLEN. 5 Dec. E. Bierhuis, geb. Hazen, D.

OVERLEDEN. 4 Dec. Het kindje van L. J. Heijlidij, 7 w. — 6 […] J. H. Heuckman, 37 j. — B. van Olpen, wed. J. van Es, 73 j. — In Sa[…] *Makassar*, 10 Julij, L. T. Schenkhuizen, geb. van Loehoe. — In Sa[…] *name*, 4 Oct., P. Geesken, 50 j.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 8 December.

Een der dagbladen plaatst onder zijne binnenlandsche berigten het volgende: […]

MEPPEL 5 Dec. Men leest in het *Handelsblad* en den *Avondbode* van g[is]teren: « Wij zijn gemagtigd te melden, dat Z. M. met veel deelneming heeft vernomen het ongeluk, hetwelk, in den laten avond van zaturdag 28 No[…] vember ll., alhier in de Kalverstraat heeft plaats gehad, en gelast heeft, dat er naar de omstandigheden der achtergebleven betrekkingen der ver[on]gelukte personen onderzoek zal worden gedaan, ten einde, wanneer […] noodig mogt worden bevonden, aan dezelve eenige tijdelijke ondersteuning doen geworden; » — en doet zijne kennisgeving van eene breedvoerige de[…] matie over die magtiging vergezeld gaan. Dit artikel bewijst op nieuw, […] vertrouwen sommige courantenschrijvers verdienen. Wij merken eenvo[udig] aan, dat, in ons nommer] van 4 Dec., waaruit het berigt is overgenomen, te lezen staat: *in de Stads Courant leest men, dd. 2 Dec. Wij zijn ge[…] magtigd, enz.* De opgave van bron, die niet voorbij gezien heeft k[…] worden, en waaruit blijkt, dat alleen de *Stads Courant* is gemagtigd […] weest, verzweeg de steller *met opzet.*

---

hoofdkwartier is nog tien mijlen verre — en overal is gevaar — Indien zich deze moordnacht over het geheele schiereiland uitstrekt — indien ik misschien de eenigste nog levende Franschman in dit groote moordhol ware? » — « Wij zijn twee! » hernam het lieve meisje, « ik ben geene spaansche meer; ik doe afstand van mijn vaderland, geslacht en huis. Gij zijt nu mijne eenigste betrekking, mijn eenigste vriend; en waar gij zijt, ROBERT, dáár is mijn vaderland! »

« Mijne tranen stroomden van oneindige liefde, van innig medelijden met dit dierbaar wezen, dat mij zoodanig boven alles, ja mij alleen beminde. Ik zag naar den grond, door eene, mij tot nu toe geheel onbekende, smart nedergedrukt, met eene fiere vreugde vermengd. Ik trok haar tot mij, leunde mijn hoofd aan haren getrouwen boezem, en dacht: ach waren wij aldus te zamen, in mijne vaderlijke woning, aan de vreedzame oevers der *Durance!* Zij scheen mijnen wensch te raden, want zij vraagde mij zacht fluisterende: « Hoe verre, mijn eenigste! is het tot aan de grenzen, tusschen uw vaderland en het mijne? « Honderd mijlen, » antwoordde ik diep zuchtend. Zij huiverde. « ROBERT! » vervolgde zij, « ik weet eene eenzame rotsholte daar boven tusschen de bergen; laat ons daarhenen trekken. Ik wil u daar verbergen; bij dag zal ik uitgaan om voedsel en berigten van het lot uwer landslieden te kunnen brengen. Kom, lieve ROBERT! de *H. Maagd* zal zich misschien nog over ons erbarmen. »

« Wij gingen. Bezwaarlijk en akelig was onze weg. In stikdonkeren nacht sukkelden wij moeijelijk door struiken, dalen en over heuvels voort, en door menige bruisende woudbeek moest ik mijne geliefde wegwijster dragen. Achter ons hoorden wij het zingen en wilde juichen der bandieten, wapengekletter en vreugdeschoten. Van honderd verschillende plaatsen zagen wij licht, en de schijn van vlammende fakkels golfde achter ons en aan beide zijden; slechts vóór ons lag, in eene sombere dreigende duisternis, de hooge met boomen begroeide bergtop, boven welke flaauw schitterende starren ons schenen toe te wenken.

« Het werd morgen, eer wij den top van den eersten berg bereikten. Wij hielden stil op eene opene vlakte, en zagen in het rond. « Hier! » riep JOSEPHA, wijzende naar beneden in een duister dal, « hier moet ons toevlugtsoord liggen; ik ken het aan den waterval en de twee groote *acacia's.* Daar, ROBERT! zijn wij vooreerst volkomen veilig; niemand kent dit hol, behalve ik en onzen oude herder, die nu, reeds sedert een half jaar, zijn huis niet meer verlaat. Gezegend zij onze lieve *heilige maagd* en SANTA THEODOSIA! Maar eerst, mijn liefste! eene hartversterking voor de angst en moeite van dezen nacht! » Met deze woorden opende zij haar pakje, zette zich neêr, legde eenen doek op haren schoot en daarop brood en vijgen. Wij aten, en vergaten voor een oogenblik aan elkanders zijde de onrustige wereld rondom ons. Even als een schipbreukeling, die zich op eene klip midden in zee gered heeft, en van dat veilig standpunt het huilen van den storm en het koken van den afgrond hoort, luisterden wij gerust naar het knallen der geweren en het luiden der klokken in de vlakte van *la Mancha.* Wij kwamen ons zelven voor als de eenigste overgeblevenen uit eenen alles verdelgenden zondvloed, als de eenigste levenden van een geheel menschengeslacht, dat nu ten grave geluid werd.

« Toen wij onzen maaltijd geëindigd hadden, klommen wij hand in hand naar beneden, aan de binnenste zijde van den berg, om het gewenschte hol te bereiken. Dikwijls verzonken wij in kuilen, en verwarden in digte struiken, waardoor dan mijne sabel ons eenen uitweg moest banen; de twee hooge *acacia's* hielpen ons altijd weder op het regte spoor. Eindelijk bereikten wij het gewenschte toevlugtsoord, eene eenigzins naauwe holte, die verre, doch hoe verre wist men niet, onder het veld henen liep; daar naast ontsprong eene kleine beek. Wij onderzochten het hol, zoo verre het licht zulks gedoogde, en vonden het ruim genoeg voor ons beiden. Wij zochten mos en bladeren op, bereidden ons een leger, legden ons neder en vielen weldra in eenen gerusten slaap.

« Het was bijna middag, toen wij ontwaakten. JOSEPHA zeide, dat zij nu, zoo stil en onopgemerkt als mogelijk, naar huis wilde gaan, en met het aanbreken van den nacht terugkeeren, met levensmiddelen en berigten van het voorgevallene, tevens ook om te vernemen, waar nog Franschen overig waren gebleven, bij welken wij daarna dan eene toevlugt konden zoeken. Vol angstige gevoelens, wilde ik het lieve meisje niet laten gaan, maar zij rukte zich uit mijne armen los. Zij was nu wezenlijk moediger dan ik, dan een Fransch soldaat; ten minste voedde zij meer hoop, en haar vertrouwen op de Voorzienigheid was sterker dan het mijne.

« Welk eenen langen dag, mijnheer! bragt ik in deze mijne eenzame gevangenis door. Ik beelde voor mijne dierbare JOSEPHA; dat hare vlugt met mij mogt verraden zijn, en dat zij gevallen ware als een offer der gr[…] wraakgierigheid harer bloeddorstige landslieden. De zon ging onder, […] werd al duisterder en duisterder rondom mij, en nog duisterder in […] ziel. Eindelijk kwam zij, gelijk een tot het leven opwekkende engel, […] halve levensmiddelen, bragt zij ook nog eene lantaarn, kaarsen en vuur mede. Zij zette dit alles voor mij neder, en zonk toen in mijne […] Nadat de eerste verrukking over het wederzien een weinig bedaard […] sloegen wij vuur, staken een licht aan, en gingen naar eene ge[…] plaats, dieper in het hol. Hier legerden wij ons nu, en ik at en dronk […] graagte; JOSEPHA gebruikte slechts weinig, zette maar even de lippen aan den […] beker; maar zij zag mij met een vreugdestralend oog aan, en lachte over mijnen eetlust.

Toen honger en dorst bevredigd waren, legde zij den arm op mijne schouder en verhaalde, dat men, in de eerste drokte, haar niet gemist had; maar mij des te meer. Haar vader, welke dien nacht elders was werk[…] zaam geweest, en het vermoorden van mij en mijne makkers aan die twee monnikken had overgelaten, was eerst tegen den middag teruggekeerd. Aanstonds was hij naar mijne kamer geloopen, maar vond die ledig; […] snelde hij naar de kamer der soldaten, welke hij, zoowel als de twee mon[…] nikken, dood vond liggen. Hij moest vermoed hebben, hoe dit was toe gegaan, en wie de monnikken gedood hadde; want hij begon aanstonds vertoornd en achterdochtig zijne dochter uit te vorschen; maar met vrouwe[…] lijke loosheid en mannelijke standvastigheid had zij dit gevaarlijke ver[hoor] weten te ontgaan. Ten haren aanzien schenen haar vader en alle aanw[ezi]gen volkomen gerust gesteld te zijn; maar naar mij werden aanstonds […] schillende drommen, van vier of vijf man, uitgezonden. Van mijne com[…] pagnie, die in *Tobosa* gelegen had, was niet een eenig man ontkomen; doch hoeverre die moord zich vooreerst had uitgestrekt, dit had zij niet kunnen vernemen. Om geen vermoeden op te wekken, dat zij m[ijne] schuilplaats wist, moest JOSEPHA mij lang vóór dat het dag was verla[ten] en trachten vóór de morgenschemering te huis te zijn.

(*Het vervolg en slot hierna.*)

eenen particulieren brief uit 's Gravenhage van den 7 dec. j l. leest volgende:

…werk is, om redenen, gisteren avond niet afgestoken, maar wel …bouwen, vooral het paleis van den prins van Oranje, waren prach…ht.

…avond is het bal ten hove; de invitatie is tegen 8½ ure aan het …het Noordeinde. De staten-generaal en bonne familiën, ten hove …erd, alsmede de andere hooge collegiën en alle notabelen in de … zijn genoodigd.

…iberatiën in de afdeelingen over de antwoorden tot aanbeveling der …gen geldelijke wetten zijn heden morgen begonnen; de wet op …isatie-syndicaat was het eerst aan de beurt.

…eden vinden bezwaar in de opheffing van dat ligchaam, wanneer …an zelve volgen moet een acquit over de medegewerkt hebbende …leuren, in zoo verre de fondsen tot eene andere dan bij de wet be… aangewezen bestemming mogen zijn gebruikt. Men wenscht de …erdelijkheid der leden van het syndicaat ongeschonden te bewaren, … algemeen tevreden noch met de opname der rekening bij de re…, noch met die van de daartoe gestelde commissie.

… zijn de moeijelijkheden, waarmede de minister heeft te kampen. …re omzigtigheid heeft hij aan te wenden, met betrekking tot …dene en om het toekomstige te brengen in het regte spoor, hetwelk …oet om onze financiën en ons crediet bij ingezeten en vreemdeling te …n.

…oor eenigen voorgestelde *don gratuit* heeft noch bij de regering noch …eerderheid der kamer bijval gevonden; zoodat men dit middel, het… der natie waarschijnlijk niet welgevallig zou zijn geweest, niet aan… acht.

…lles blijkt het, dat door de groote spanning der laatste jaren het …t tusschen inkomsten en behoeften is geschokt. Maar eene jeugdige, …e hand, en de liefde der ingezetenen, die zoo ondubbelzinnig in de … en in de residentie aan den dag is gelegd, kunnen en zullen gewis …igt herstellen; tot beschaming van alle die opposanten, wier ge…ek in de kunst van bedillen en kwaad voorspellen schuilt, en die …l verschillen van eene billijke en bezadigde oppositie, die de wering …ruiken bedoelt, daardoor de regering vóórlicht, en, de hand des … versterkende, werkelijk nut kan stichten. Doch dat herstel van …gt vordert nadenken en tijd.

Beursprijzen der Effecten.

AMSTERDAM, 8 Dec. 4½ Ure.

…SCHRIJVING …R EFFECTEN.	Volg. de Soct. tot nut des Obligatie-handels.			volgens de Effecten-Societeit.		
	van	tot	gebleven.	laagste.	hoogte.	gebleven.
…Werk. Schuld… à 2½	50	½	1/16	50 1/16	⅛	1/16
Dito . . . . . » 5	96¾	97½	97	97	⅜	97
Uitgest. dito . . »	»	»	»	»	»	»
Kansb. . . . . . » f	21¾	22¼	22	22	»	»
Amort. Syndic. » 4½	86½	87	86¾	86¾	⅞	»
Dito . . . . . » 3½	»	»	»	»	»	»
Hand. Maatsch. . » 4½	168	169	168¾	168¼	⅞	¾
O. I. Leening . » 5	94	½	3/16	94 3/16	¼	¼
Spoorw. Haarl. . »	»	»	»	»	»	»
Dito Rijn- . » 4½	»	»	»	»	»	»
…Inschr. G. B. . » 3	»	»	»	»	»	»
… Dito . . . . . » 3	»	»	»	»	»	»
… *Ardoin's* . . . . » 5	21¾	22	15/16	21⅞	15/16	»
Dito onbep. . » 5	»	»	»	»	»	»
Passive . . . . . »	5½	6	¾	»	»	»
Deferred . . . . »	»	»	»	»	»	»
…GAL. Oblig. te Lond. . » 3	»	»	»	»	»	»
… Cert. *L.* & *B.* . . » 5	95¼	¼	½	95½	»	»
Dito *F.* & *C°.* » 5	»	»	»	»	»	»
…AND. . 1798, 1816. . » 5	104¼	¾	½	104½	»	»
1828, 1829. » 5	104¼	¾	»	»	»	»
1831, 1833. » 5	98	½	¼	98¾	»	»
Inschr. Assign. . » 6	68½	69	68¾	68¾	»	»
Cert. dito. . . » 6	»	»	»	»	»	»
…N… Aand. à fl. 300. . » f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 500. . » »	»	»	»	»	»	»
…NR. . Metaliek . . . . » 5	103¼	¾	⅜	103⅜	½	»
Weenb. *G.* & *C°.* » 5	»	»	»	»	»	»
Dito . . . . . » 4	91¾	92	91⅞	»	»	»
…ILIE. . Dito dito . . » 5	74¾	75¼	75	75	»	»

BEURSBERIGT.

De groote meerderheid, waarmede het adres van antwoord in de kamer der afgevaardigden te Parijs is aangenomen, en de daardoor te weeg gebragte prijsverbetering in de fransche rente, heeft ook alhier eenen gunstigen invloed gehad op de prijzen der hollandsche fondsen, die zich nu meerendeels van hunnen teruggang van gisteren hersteld hebben. De handel was echter over het geheel weder niet uitgebreid.

… Spaansche fondsen openden, op het lager merk van Antwerpen, iets flauwer; doch in den loop der beurs herstelde zich de prijs daarvan weder nagenoeg tot dien van gisteren. In de andere vreemde fondsen was geen bijzondere handel of variatie.

Fransche Uitgestelde 6 3/16. Brazilië à £ 200. 72⅜. Columbia 2de Leen., à £ 100. 16 15/16. Griekenl. bl. à £ 100. 11⅝. Dito à £ 200 en … 800. 10⅞. Coupons Columbia onb. *f* 2 5/16. Dito enk. *f* 2½, 7/16. Dito Ardoins 18⅝, ¾.

Koers van het Geld: Beleening 4. Prolongatie 4. Wissel-Disconto … pCt.

PRIJZEN TEN 5 URE: Integralen 50 1/16. Kansb. *f* 22. Handel-Maatsch. 168⅝, ¾. Ardoins à £ 85. 5 pCt. 21 15/16, 22.

Heden zijn bij de N. H. M. afgedaan 760 stuks Java HUIDEN, aangevoerd met de schepen *Johanna* en *Staatsraad Baud*, prijs geheim.

WISSELKOERSEN. AMSTERDAM, 8 Dec.

	Geld.	Papier.		Geld.	Papier
Londen 2/m	11.90		Londen kort	12.02½	

WISSELKOERSEN. ROTTERDAM, 7 December.

Hamburg 2/m 35 11/16, k. 35 15/16. Parijs 2/m 56 9/16, k. 56 15/16. Bordeaux 2/m 56⅜, k. 56⅝. Frankfort 6/w 36½.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 5 Dec.

Consols op tijd 3 pCt. 89 à ⅛. Brazilië 5 pCt. 70 à 72. Columbia 2de Leen., 6 pCt. 25⅜ à ⅞. Mexico 1837 5 pCt. 29¼ à ¾. Deferred 10¼. Ardoins m. c. 5 pCt. 23¾ à 24. Passive 5⅜ à ⅞. Deferred 11¾ à 12. Portugal 3 pCt. 21⅞ à 22⅜. Dito 5 pCt. 33¾ à 34¼. Holl. 2½ pCt. 51⅞ à ⅛. Dito 5 pCt. 93¼ à ¾. Dito O. I. 5 pCt. 95 à 96. België 5 pCt. 97 à 99.

CITY, *zaturdag avond.* Er is heden weinig of geen handel van eenig belang in de fondsen gedaan. De engelsche zijn echter een ⅛ hooger dan gisteren gebleven. Onder de buitenlandsche zijn de spaansche de eenige, welke verbeterd zijn; in de overige was geene verandering. Op het einde van den dag echter zijn ook de hollandsche nog eenigzins williger geworden.

De laatste berigten van Rio-Janeiro maken melding van eene onverwachte rijzing in den wissel-koers aldaar, ten gevolge van eenen overvloed van papier aangeboden; de notering was 32½.

PARIJS, 6 Dec.

Tortoni. De aanneming van het adres door de kamer der afgevaardigden heeft eene kleine prijsverbetering in de rente te weeg gebragt; de 3 pCt. zijn gedaan van 77.45 tot 77.60 ex coupon. Men blijft echter iets flauwer, doordien men nog altijd ongerust is.

Voor de kamer der afgevaardigden zijn eenige zamenscholingen ten blijke van protest, doch de afgevaardigden zijn er niet.

Sterke patrouilles kavallerie, infanterie en municipale gardes doorkruisen alle wijken; doch voornamelijk in den omtrek van de hal en de straat St. Martin.

(*Volgens eene andere Correspondentie.*) In *Tortoni* was heden veel levendigheid: ten 1 ure waren de 3 pCt. aangeboden à 77.40; na à 77.45 en 77.50 gedaan te zijn, gingen dezelve weder tot 77.40 terug, doch bleven ten 2½ ure 77.55 ex coup., hetgeen eene prijsverbetering daarstelt van 35 centimes, hetwelk echter tegenover de groote meerderheid, waarmede het adres is aangenomen, niet belangrijk kan genoemd worden. In weêrwil van de overwinning der gematigde partij, heerscht er nog veel ongerustheid; men spreekt nog altijd van wijzigingen in het ministerie.

ANTWERPEN, 7 Dec.

België 5 pCt. 96¾. Dito 3 pCt. 69½. Metaliek 5 pCt. 107½, ⅝. Polen Lot. fl. 500. *f* 139½. Dito fl. 300. *f* 128¼. Nassau Loten 22. Darmst. Loten 24¼. Brazilië 76¾. Ardoins 5 pCt. 21⅞, ¾.

De stemming der beurs was heden in het algemeen niet willig; de Ardoins, welke gisteren avond à 21⅞ aangeboden werden, hebben zich heden, in weêrwil van het iets hooger merk van Londen, niet verbeterd; geopend op 22 p., ging de prijs terug tot 21¾, ⅝, en bleef 21¾ g., 13/16 p.; er waren vele verkoopers, zoowel contant als op tijd. Premie 1/m 21⅞ d. 1 p. Coupons waren gevraagd à 18½, ¾. In belgische fondsen was weinig affaire; de 3 pCt. gingen terug tot 69⅝, ½, ⅜; 5 pCt. 96¾.

BRUSSEL, 7 Dec.

Ofschoon de fransche post heden vroeger dan in de laatste dagen was aangekomen, was er evenwel weinig affaire; de 3 pCt. belgische fondsen bleven 69⅝ g.; 5 pCt. 97¼. Ardoins 22.

BERLIJN, 4 Dec.

Pruiss. Leen. 4 pCt. 100¼. Dito Loten 78⅜. Metaliek 5 pCt. 108. Bank-Actiën 1120. Rusland Hamb. 5 pCt. 105½. Dito Londen 5 pCt. 110¾. Dito 1831 en 1833. 5 pCt. 100¾. Polen Loten fl. 500. 77. Dito fl. 300. 71⅜. Holland 2½ pCt. 48⅜.

FRANKFORT A/M, 5 Dec.

Metaliek 5 pCt. 105⅜. Dito 4 pCt. 99. Dito 3 pCt. 79¼. Bank Actiën *f* 2005. Loten fl. 500. 134½. Dito fl. 250. 111¼. Holland 2½ pCt. 48⅞. Syndic. 4½ pCt. 85¼. Dito 3½ pCt. 70¼. Polen Loten fl. 500. 77⅛. Dito fl. 300. 70¾. Ardoins 5 pCt. 23⅜, ½. Portugal 3 pCt. 11¾. Taunusbahn *f* 324.

De lagere koersen van Parijs en Amsterdam hadden heden ter beurze eenen ongunstigen invloed; de Integralen bleven, bij veel handel, ⅜, Ardoins ¼, en 3 pCt. portugesche ½ pCt. lager; Aandeelen Taunusbahn waren iets meer gevraagd.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar SURINAME, het gekop. tweed. pinkschip *Maria Frederika*, Kapt. K. B. de Weerd, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar PORT à PORT, het Portugeesch schip *Duque do Porto*, Kapt. J. M. de Souza. Adres bij C. J. de Grys en Zoon.

Naar LIVORNO en GENUA, het Nederl. kofschip *Grunus*, Kapt L. O. Post. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar KOPENHAGEN, het Deensch jagtschip *Marie Mathilde*, Kapt. A. C. Svane. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar KOPENHAGEN, het schoonerschip *Scandinaviën*, Kapt. H. N. Möller, van Kopenhagen. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar DRONTHEM, het schoonerschip *Mina Testmann*, Kapt. T. Broholm, van Dronthem. Adres bij Petrus Scheffer en Zoon.

Scheepstijdingen.

Gepraaid 7 Nov. op 39° N. br. en 9° L.: Jessamine, Kapt. Jarvis, van Messina naar Antwerpen; aan boord was alles wel.

De schepen de Goede Trouw, Kapt. Masker, van Amsterdam; Vrede en Vrijheid, Kapt. Lammerts, van Stettin, beide naar Petersburg, zijn den 21 Nov. te Baltishport binnengeloopen, om te overwinteren.

Het schip Thetis, Kapt. Aberg, van Rotterdam naar Borga, is den 15 Nov. zwaar lek bij Stavanger door het volk verlaten geworden, hetwelk aldaar was aangekomen; het schip was sedert te Hirdingsöe aangedreven.

BINNENGEKOMEN.

ZWOLLE 2 Dec. H. J. Schuuring, Zwaantina, Hull. H. K. de Boer, Hoop, dito. O. G. Bakker, Christina, dito

TEXEL 7 Dec. Z. Z. W. — F. Lange, Nicolaas Witsen, Suriname. J. C. Radeloff, Sophia Cecilia, dito.

VLIE 6 Dec. Z. en O. Z. O. — W. Cousins, Friends, Londen. Aan het strand is aangedreven een scheepssloep, zwart geschilderd met een wit randje, en achter tegen den spiegel de naam met witte letters *Zephyr*, *Sunderland*.

TERSCHELLING 5 Dec. W. Wohlgemuth, Aleete, Riga.

DELFZIJL 2 Dec. J. A. Bolhuis, Gesina, Hamburg n. Amsterdam. — 5 Dec. H. O. Heida, de 3 Gebroeders, Cuxhaven n. Groningen. W. de Jong, de Vrede, dito n. dito. W. S. Barghoorn, de Vr. Trientje, Emden n. dito. M. H. Meijer, de Goede Verwachting, Hamburg n. Amsterdam.

HELVOET 7 Dec. Z. Z. W. — Gisteren nog: W. D. Kleininga, de Vr. Anna Maria Catharina, Bordeaux.

BRIELLE 7 Dec. Z. Z. W. — M. Coutard, Rotterdam (S), Hâvre. D. Dunlop, Batavier (S), Londen. (zijnde dit jaar de laatste reis).

MAASSLUIS 7 Dec. Z. — Niets.

VLISSINGEN 6 Dec. Seeuwen, Johanna Cornelia, Rotterdam. Moijs, François, Amsterdam, beide n. Gent.

KAAP DE GOEDE HOOP 30 Sept. Patterson, Mary Eliza, Batavia n. Londen. Purvis, Fama, Padang n. . . . . .

St. HELENA 14 Oct. Antram, City of Londen, Anjer n. . . . . . — 17 Oct. Feltjes, Phoenix, Batavia n. Middelburg.

SURINAME 14 Oct. Luit. Stort, Zr. Ms. transportschip MERWEDE, Helvoet.

BORDEAUX 2 Dec. Glander, Sans Repos, Hamburg.

ROCHEFORT 4 Dec. Barends, Maria Elisabeth, Purmerend.

Bij OSTENDE 6 Dec. De Vries, Persévérant, Bordeaux n. Brussel.

ANTWERPEN 7 Dec. Minter, Prinses Victoria (S), Londen.

Bij PLYMOUTH 2 Dec. Azander, Helena, Baltimore n. Rotterdam.

Bij DUNGENESS 2 Dec. Tegeler, Courier, Rotterdam n. Batavia.

YARMOUTH 4 Dec. Cracknell, Audacious, Rotterdam.

HULL 3 Dec. Scherpbier, Hoop, Harlingen. Rendler, Provincie Overijssel, Zwolle.

SUNDERLAND 3 Dec. Harbottle, Constant, Rotterdam.

LEITH 3 Dec. Atkins, Sarah and Helen, Harlingen.

EMDEN 1 Dec. Van der Horst, Vr. Engel, Delfzijl.

UITGEZEILD.

TEXEL 7 Dec. B. R. van Wijk, Gouverneur Baron van Zuylen van Nyevelt, Liverpool.

DELFZIJL 3 Dec. D. Forma, de Vr. Antje, Groningen n. Leer. — 5 Dec. B. J. Hagens, die Hoffnung, Amsterdam n. Emden. D. Reents, Margaretha, Groningen n. dito. F. Reents, Dina, dito n. dito.

TERMUNTERZIJL 28 Nov. H. A. Albers, Zeelust, Papenburg. G. J. Loers, die Hoffnung, Roederveen. — 2 Dec. J. J. Deters, de Vr. Anna, Leer.

HELVOET 7 Dec. C. Keus, 's Gravenhage, Batavia, gesleept door Z. M. stoomschip CERBERUS. W. Mason, Commerce, Londen. J. Liddle, Cleadon, Sunderland. D. Kapts. Keus, W. Smith, T. D. Johnson, R. Miller, J. Allijn, N. Thomas, N. A. Smaal en A. Hogendijk, welke over het Pampus ten anker zijn gekomen.

BRIELLE 7 Dec. G. Britt, Rotterdam Packet, Rije.

VLISSINGEN 4 Dec. M. F. Bunting, Antina, Antwerpen n. Leer. F. H. Leuss, Anna Sophia, Gent n. Hamburg. J. Nicholson, Eagle, Newcastle. — 5 Dec. H. Salomez, Dunquerquois (S), Rott. n. Duinkerken. — 6 Dec. Henrichsen, Zwijndrecht, Havana. Sheridan, Jules, Mexico. Leballestier, Day, Montevideo. Bollman, Hermina, Genua. Knudsen, Marco Paolo, Portugal. Gilbert, 3 Amis, Duinkerken. Dam, Jeannette, Liverpool. . . . ., Jeannette, Leer, alle 3 van Antwerpen.

MAURITIUS 30 Aug. Sedmann, Jupiter, Liverpool n. Batavia.

CHARLESTON 24 Oct. Hinchman, Alpine, Trinidad de Cuba n. Amst.

LIVORNO 24 Nov. Wahlig en, Arfprinsen, Antwerpen.

ANTWERPEN 7 Dec. Muijs, Anna Maria, Rotterdam.

DEAL 2 Dec. Noord, Ceres, Dordrecht n. Belfast.

LONDEN 5 Dec. Wijchers, Engelina Jantina, Amsterdam. Cummings, Wave, Medemblik. Heath, Alkmaar, Rotterdam.

VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM 8 Dec. *In Lading:* naar Mainz, Anna, W. Stammel; Dusseldorp, Carolina, W. Weerpas; Doisburg, die Harmonie, J. M. Kimpel; Mannheim, Stoltzenfelt, F. Kroll; Urdingen en Neusz, Jonge Stephan, H. Smitz.

KEULEN 5 Dec. *Aangekomen:* J. Joosten, van Dordrecht, met 2573 ctr; H. Schmidts, van dito, met 3323 ctr.

In Lading: naar Rotterdam J. Hölzken; naar Amsterdam J. P. Linz.

Rijnhoogte te KEULEN 5 Dec., 11 voet, 4 duim. CAUB 3 Dec., 9 voet, 4 duim.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

SURINAME, J. C. Radeloff, *Sophia Cecilia.* 227 v. Suiker, 12 b. Cacao, G. C. Bosch Reitz; 25 v. Suiker, 30 b. Katoen, H. G. T. Crone; 24 b. do., J. Haase; 28 b. do., H. Willers; 123 v. Suiker, 3 b. Katoen, 1 partij Hout, Order.

BORDEAUX, F. Eckmeyer, *de Herstelling.* 279 oksh. Wijn, J. A. en C. M. Simon Thomas; 139 oksh. do., Luden en Poel; 12 f. Spiritus, P. Hopoe; 10 b. Droogerijen, Order.

BERGEN, G. E. Broekema, *Ida Hillegina.* 50 t. Traan, Carp en Co.; 50 t. do, Bunge en Co; 30 t. do., Chevalier en Co.; 30 t. do., J. G. Scholvinck; 3 v. Mosch; Ebeling en Co.; 12 t. Traan, 1,786 w. Stokvisch Order.

HANDELBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

AMSTERDAM 7 Dec. HUIDEN, HOORNS, enz. Ofschoon de verkoopen van W. en O. I. soorten Huiden de vorige week zich tot geringe partijtjes voor het binnenland bepaalden, was de stemming van eerstgemelde niet verminderd, en daar de thans ons toegekomen invoeren per *Zwea* en *Superior*, te zamen 40,000 st., voor het grootst gedeelte bestaan uit de steeds ontbrekende en gevraagde ligte soorten, laat zich spoedig nieuwe kooplust voorzien. Van O. I. werden, zoo hier als te Rotterdam, diverse soorten tot verminderde prijzen afgegeven; de 760 st. Koe, bij de Ned. Handel Maatsch., waaruit slechts de geheele eerstehands voorraad bestaat, komen dezer dagen bij inschrijving ter markt. De invoer van 1°. Jan. tot heden in alle soorten van Huiden was 138,574 st., tegen hetzelfde tijdstip des vorigen jaars 46 650 st. Iol. gez. Huiden zijn in alle wigten bij geringen omgang over het algemeen in eene lagere stemming met verkoopers gebleven. Van Hoorns werd de steeds vrij belangrijke voorraad met 14,000 st. Montevideo vermeerderd.

BREMEN 5 Dec. TABAK. Noord Americaansche. De kooplust was in deze week voor alle soorten van Tabak en Stelen levendig, en de omzet derzelve was tamelijk belangrijk, als: van Baai 14 vaten ordin. en kleurige; van Ohio 103 vaten ord. en kleurige; van gezonde Maryland 410 vaten goed ord. bruin, middel en fijn bruin; 253 vaten Maryland en Ohio op levering; van Virginy 98 vaten ord. goed ord. en middel; van Kentucky 161 vaten ord. goed ord. en fijn kerlgoed; van Stelen 415 vaten ord. middel en fijn. In voorraad 424 vaten Virginy, 362 vaten Kentucky, 2,100 vaten Stelen, en 1,562 v. Maryland. West-Indische en Zuid-Americaansche. Ook de verkoopen van deze week verdienden de opmerking, dat de handel voortdurend zeer levendig was. In Havana (Cab.) vonden twee veilingen plaats, waarin de betere soort van dekbladen zeer goed, en de geringe qualiteit naar waarde betaald werd. Het verkochte bestond in 45 seroen. van 18¼ tot 69 g.; 56 seroen. van 18 tot 60 gr.; buitendien zijn nog 74 ser. in gemengde partijen onder de hand afgedaan. Van Cuba werden 80 ser. Dekbladen gekocht; toegevoerd 145 ser. Aangekomen 100 pakk. Portorico Bladen, en daarna 310 pakken, welke dadelijk koopers vonden. Er bleven in voorraad circa 400 ser. Havana (Cab.), 575 ser. Cuba, 240 ser. Domingo, 290 pakken Portorico Bladen, 773 manden Varinas in rollen, 383 manden in bladen, en 20 pakken Columbia. — KOFFIJ. Ordin. soorten zonder beduidenden handel, doch vast in prijs; de verkochte 30 vaten Cuba zijn hooger betaald. — SUIKER. (Ruwe.) Zonder verhooging zijn 60 kisten ord. gele en bruine Havana van 4½ tot 5 gr. verkocht. Geraffineerde zonder prijsverandering. Er werden circa 5,000 brooden Melis en 600 kisten en potten Kandij gekocht. Toegevoerd 15 vaten en 1,700 brooden Melis en Lompen. — KATOEN. Er zijn 143 pakken Noord-Americaansche gekocht. — THEE. De omzet bepaalde zich in kleine partijen in de tweede hand tot de bestaande prijzen. — RIJST. Circa 100 vaten Carolina zijn tot 6¾ R. afgedaan. — SPECERIJEN. Van *Peper* en *Piment* werden kleinigheden in de tweede hand verhandeld. Van *Cassia* werd tot verhoogde prijzen iets genomen — VERFWAREN. Van Domingo *Blaauwhout* werden 230/m ℔ gekocht, en circa 240/m ℔ door eenen eigenaar verzonden; 200 vaten *Aluin* en 28 vaten *Vitrioololie* zijn er genomen. 200 vaten Americ. *Terpentijnolie* vonden dadelijk na de aankomst koopers. — PIK. 12 tonnen TEER. 25 tonnen dunne Stokholmer vonden koopers. — PIK. 12 tonnen Stokholmer kroon gingen van de markt. — POTSCH. Van alle de in voorraad liggende soorten werden tot de genoteerde prijzen kleinigheden gekocht. Van Petersb. circa 10 vaten; Americ. *Paerlasch* 16 vaten, en het overschot van 23 vaten *Steenasch.* — VETWAREN. De zaken in Zuidzee *Traan* waren zeer onbeduidend; terwijl de eerste hand niet meer onder 15 R. per 6 steekk. verkoopen wilde; uit de tweede hand zijn circa 50 ton, per 216 ℔. à 15¼ R. genomen. Van winter *Traan* zijn circa 75 ton blanke Berger à 18¾ R., en circa 50 ton Newfoundland à 20 R. verhandeld. *Raap-* en *Lijnolie* zijn zeer vast in prijs gehouden, en zijn in dit artikel levendige zaken omgegaan. *Palmolie* zonder verandering. Toegevoerd circa 200 tonnen blanke *Traan* en 45/m. ℔ *Raapolie*, welke op levering waren, en 10/m. ℔ *Palmolie.*

ANTWERPEN 7 Dec. KOFFIJ. Heden zijn algedaan 160 balen Brazil tot 28 cs., en 100 balen Java tot 31½ cs. consumtie. — SUIKER. In veiling zijn verkocht 59 kisten beschadigd Brazil van *f* 27¾ à *f* 33¼, en 150 kist. beschadigd blond Havana van *f* 32¼ à fr. 34.50 per 50 kilos.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

ROUAN 4 Dec. *Tarwe* was heden iets lager te bekomen, en wel van fr. 18 à fr. 19 50. *Meel* aangeboden van fr. 51 à fr. 54, naar qualiteit. Te Caux is *Tarwe* verkocht van fr. 24 à fr. 24.50. Te Neubourg en Bourg-Achard van fr. 39 à fr. 41.

ROTTERDAM 7 Dec. *Tarwe.* In Zeeuwsche soorten met kleinen aanvoer en tot vorige prijzen redelijk wel te verkoopen; de puikste partijtjes *f* 240, *f* 245, 250; 124, 126, 128, 130 ℔ gewone qualiteit *f* 220, 225, *f* 235, 238. Naar oude *Tarwe* is bijna geene vraag. Roode *Tarwe* veel ter veil en weder *f* 3 lager, met zeer kleinen handel; bij gerijven zijn de volgende prijzen besteed: 126 ℔ puike jarige Kleefsche *f* 330; 132 ℔ jarige Bovenlandsche *f* 310; 128 ℔ oude hooge Rijn *f* 300; 132 ℔ nieuwe Kleefsche *f* 278; 130 ℔ nieuwe Bovenlandsche *f* 270; 132 ℔ hooge Rijn *f* 270, 267; 132 ℔ nieuwe roode Nassau-Dietze *f* 275; bij quantiteit zou van vele partijen tot *f* 5 lager te koopen zijn. Poolsche mede weinig gezocht; 127 ℔ oude bonte *f* 315, bij quantiteit; 129 ℔ puike jarige witbonte dito *f* 335; 126 ℔ puike dito *f* 340. Ter beurze: 129 ℔ jarige Kleefsche *f* 305; 131 ℔ nieuwe Keulsche *f* 275; 134 ℔ nieuwe Hoogl. Kleefsche *f* 290; 130 ℔ dito *f* 280; 131 ℔ hooge Rijn *f* 260; 128 ℔ Kleefsche *f* 260 verkocht. *Rogge* zonder prijsverandering; Zeeuwsche *f* 6 à *f* 6.30; Noord Brab. *f* 5 60, *f* 5 90; 119 ℔ oude Eupatoria *f* 165; 119 ℔ Pruissische te Delfshaven *f* 170 op 3/m; 117 ℔ puike oude Archangel *f* 187, 117 ℔ puike oude Koersche *f* 198; 118 ℔ Riga *f* 190. Ter beurze: 118 ℔ Riga *f* 192; 120 ℔ Maas *f* 172 albier. *Garst* mede zonder verandering; 104 ℔ Bovenl. winter *f* 158 te Delfshaven; 112 ℔ Nassau-Dietze *f* 165; 101, 103 ℔ Koersche *f* 167, *f* 168, 170; 108 ℔ nieuwe dito *f* 180 verkocht. *Haver* zonder verandering; Inlandsche korte *f* 2 80 à *f* 3.50; lange *f* 2 à *f* 3; 92, 93 ℔ oude Groninger dikke *f* 130 verkocht; 92, 93 ℔ nieuwe dito tot *f* 123, *f* 125; 73, 74 ℔ blanke Voer *f* 90 gepresenteerd. *Boekweit* zonder eenige verandering aan benoodigden verkocht; Steenbergsche *f* 170, 174; Rozendaalsche *f* 170; andere Noord-Brab. *f* 168; oude Holsteinsche *f* 155. *Erwten* traag, zonder verandering. *Boonen.* Witte en bruine als voren. *Paarden-* en *Duivenboonen* minder gezocht en *f* 6 lager. *Koolzaad* weder £ 2 hooger; puik Zeeuwsch £ 69; gewoon dito £ 63, 65; Flakkeesch £ 62, 64. *Lijnzaad* als voren; 108 ℔ gering Riga *f* 302, 111 ℔ puike dito *f* 315 verkocht. *Hennepzaad* prijshoudend; Inlandsch vorige week tot *f* 135 verkocht.

Kunsten en Wetenschappen.

Freundliche Erinnerung an Holland und seine Bewohner. — Zugleich ein Wegweiser fur Reisende von F. W. DETHMAR, *Pfarrer zu Anholt. Zu Essen, bei* G. D. BÄDEKER, (*und zu*) *Rotterdam, bei* A. BÄDEKER, 2*er th.* 1839. 3*er th.* 1840.

In deze beide net en bevallig uitgevoerde deeltjes, (van het eerste is vóór twee jaren door eene andere hand eene aankondiging geplaatst), zet de duitsche reiziger de beschrijving van zijne wandelingen door Nederland voort, welke met nog één deeltje zal volledig zijn. De hier opgenoemde bevatten zijne reizen, ervaringen en opmerkingen in Z. en N. Holland, Friesland, Groningen, Drenthe en Overijssel.

Wij zouden de grenzen, ons hier streng afgepaald, overschrijden, indien wij aan onzen lust toegaven, om in bijzondere opgaven te treden. Het spijt ons, dat wij dit moeten nalaten; hoe gaarne zouden wij, al ware het maar alleen door Amsterdam, onze lezers aan de hand van D. rondleiden.

Ref. heeft toevallig den heer D. ontmoet, en hem in zijn geschrift teruggevonden, zoodat in dezen man de spreuk: *Le style est tout l'homme* op nieuw bevestigd is. Grooter lofspraak is er niet voor dit boek. En, inderdaad, ieder, die het leest, moet voor den schrijver gunstig ingenomen worden; doch de overvloedige höflichkeit, die nu en dan meer vleijend is, dan een hollandsch oor verdragen kan, wordt minder stuitend voor dengene, die 's mans vriendelijk en voorkomend hart heeft leeren kennen; dat in één oogenblik overal te huis is, en gewisselijk niet dan bij hoogst onbeschaafde menschen een onheusch onthaal kon vinden. Dethmar bragt, waar hij kwam, vriendelijkheid mede; lokte ze uit bij anderen, en geeft het terug in zijn werk: bij gevolg waarheid.

De Anholter Pfarrer heeft niet op eene stoomboot of diligence ons land doorgevlogen; zich als een echte mof, door schippersknechten, wat op den mouw laten spelden, zoo als hij dit vrij naïf van anderen verhaalt; hij heeft zich niet verveeld in zijn logement, of heeft met weêrzin eenige straten rondgedwaald, en bij zijne te huiskomst zijne teleurstelling in bitteren luim lucht gegeven. Neen; gedurende een tijdsverloop van 40 jaren heeft hij in alle jaargetijden ons vaderland bezocht. Hij had toegang tot goede familiën, en verstond de kunst leerzame betrekkingen aan te knoopen. De resultaten van zooveel ervaring deelt hij mede, en doet het maatschappelijk, huiselijk, godsdienstig en zedelijk leven der natie meer dan oppervlakkig kennen. Hij beschrijft hare inrigtingen van kunsten en wetenschappen, van weldadigheid, handel en fabrijkwezen. Hij doet zich kennen als een helderdenkend, godsdienstig man, als een fijn opmerker. Van zijnen schrijftrant zeggen wij niets anders, dan dat hij levendig is en aangenaam, overal onderhoudend.

Wie zal verwachten, dat hier of daar niet misvattingen zullen zijn ingeslopen. Is het mogelijk te ondersteilen, dat iemand, die veel vraagt, niet weleens verkeerd wordt ingelicht, of dat zijn oordeel over deze of gene instelling niet verschilt met dat van hen, die ze besturen. Wij mogen echter openlijk de getuigenis afleggen, dat wij geene misvattingen hebben aangetroffen, die het nationaal gevoel beleedigen, of die de waarde van het werk in den weg staan.

Ref. zonde wel wenschen, dat alle instituteurs in ons vaderland konden goedvinden deze *Erinnerung* tot een' prijs op hunne scholen in te voeren. Zoo werd onze jeugd, in plaats van met zoo veel onbeduidend vreemds, met het innerlijk leven zijns eigen volks bekend; en dit niet uit het gebied der verdichting, waar verbeelding enkel op verbeelding werkt; maar uit de ervaring in de werkelijke wereld.

Alle vrienden van duitsche lectuur durven wij dit werk ruimschoots aanbevelen. Menigen avond zal het aangenaam en tevens leerrijk korten. Met die aanbeveling bevorderen wij tegelijk een edelmoedig doel; aangezien de uitgave geschiedt ten voordeele van Dethmar's gemeente.

Wij danken den waardigen Pfarrer voor zijne vriendelijke herinnering; zij is ons welgevallig; wij verlangen naar het laatste deel, en zouden den man zelven nog wel eens willen zien.

Ten slotte zij het ons gegund eene proeve mede te deelen. Zij doet ons lezen in het hart des reizigers, zoo als hij las in dat van den Nederlander.

«Fahrst Du von Mainz nach Coblenz, so wirst Du entzückt, Du geräthst in Erstaunen und Bewunderung, und Du rufst voll Begeisterung aus: ««Herr, wie sind deine Werke so gross!»» Wer hier tadeln und kritteln wollte, müsste ein Mensch ohne Gefuhl und Gemuth sein. Andere Empfindungen ergreifen Dich auf der Kanalfahrt durch Nord-Holland. Hier rufst Du nicht aus: ««Herr, wie sind *deine* Werke so gross!»» aber Du sprichst: ««Was ist der *Mensch*, dass Du, Herr, seiner gedenkst, und des Menschen Kind, dass Du dich seiner annimmst! Du wirst ihm zum Herrn machen über deine Hände Werk. Alles hast Du unter seine Füsse gethan!»» Also ««Gross ist Gott!»» rufst Du an den lieblichen Ufern des Rheins; ««Gross ist der Mensch!»» rufst Du, wenn Du hier sein kühnes Werk betrachtest.»

ERUDITIO MUSICA te ROTTERDAM.

TWEEDE CONCERT.

(*Ingezonden.*)

De ensemble stukken voor het tweede concert bestonden uit de simphonie van Reissiger in C mol, de ouverture van Verhulst, uitgegeven door de M. t. b. d. T., en Spohr's ouverture voor Faust. De beide eerstgenoemde fraaije compositiën werden over het algemeen zeer goed uitgevoerd; vooral moeten wij met grooten lof melding maken van de koperen blaas-instrumenten, welke door zuiverheid, gepaste kracht-aanwending en nette voordragt hebben uitgemunt. Ook de contrabassen verdienen genoemd te worden; gaarne hadden wij meer kracht in de overige strijk-instrumenten waargenomen. Doorgaans strengt men zich in ffo's niet genoeg aan; het fortissimo bereikt hierdoor nooit die energische kracht, tegen welke de componist het effect der harmonie berekend heeft. De blaas-instrumenten schijnen goed te *gevoelen*, wat zij doen, spannen zich bij krachtvolle passages in, en brengen hierdoor die indrukmakende schitterende effecten aan, die de bedoeling van den componist waren. Het is niet het aantal, dat deze flaauwheid, vooral der violen, zou verbeteren; eene grootere inspanning van het aanwezig getal zal voldoende zijn, om deze ongelijkheid weg te nemen.

De ouverture van *Faust* werd vrij goed uitgevoerd; het deed ons leed, dit erkende meesterstuk van compositie aan het einde van het programma te zien; muzijk van zulk een' aard is niet geschikt gehoord te worden, nadat men, door veel, dat voorafgegaan is, ziel en ligchaam vermoeid heeft. Het kost buitendien reeds groote inspanning, om dergelijke stukken te hooren, zoo als ze gehoord moeten worden.

Hierbij komt nog, dat velen, bij de laatste ouverture, doorgaans plotseling aangegrepen werden door eenen trek naar *huis*, en dan het oogenblik van den eigenlijken afloop des concerts met geene mogelijkheid meer kunnende afwachten, opstaan, door de volle zaal heendringen, en door hun: mag ik u verzoeken? laat mij s. v. p. eens passeren? enz., enz. een gedruisch doen ontstaan, dat mede dient om de aandacht van hetgeen er nog uitgevoerd wordt, zeer af te leiden. Wij zouden bescheiden in bedenking geven, of eenige compositie van galanteren aard niet beter aan het eind van het concert paste dan uitgezochte severiteiten, ofschoon wij overigens geheel met de leer instemmen, dat de keuze den smaak des publieks, en geenszins de smaak des publieks de keuze leiden moet.

Aan mevr. Miro-Camoin van 's Hage was de zang opgedragen. Zij zong ons eene oude kennis uit *La pie Voleuse*, en eene aria van Donizetti, door haar in de *Lac des fées* ingelascht. In beide heeft zij bij vernieuwing getoond, de koningin van het sopraangezang in ons land te zijn. Smaak, bevallige voordragt en gemakkelijkheid in het uitvoeren van de verbazendste moeijelijkheden, zijn in de hoogste mate in haar vereenigd. De zangschool levert geene moeijelijkheid op, welke niet door haar uitgevoerd wordt, en te meer wij haar hooren, te meer treft zij ons; dikwijls hopen wij nog op haar talent onthaald te zullen worden. De keuze harer romances was dezen avond niet de gelukkigste.

De heer Faubel, eindelijk, droeg een adagio en rondo voor de klarinet van Stuntz, en eene fantaisie van Bärmann, voor. Hij bezit eenen aangenamen toon, welken hij goed meester is, heeft veel vaardigheid en eene goede voordragt; wij bewonderden vooral de netheid en juistheid, waarmede hij alle de moeijelijkheden, alle de passages maakte; zonder zich al te slaafsch te binden, verviel hij niet in te groote vrijheden, maar hield zich aan zijne componisten, waardoor het voor het orchest gemakkelijk werd hem te volgen, en voor het publiek hem te begrijpen.

Het accompagnement gelukte zeer goed: der fagot moeten wij attentie aanbevelen; de oboe verdient met grooten lof genoemd te worden, vooral om de smaakvolle voordragt van eene niet gemakkelijke solo in de introductie van de tweede aria van mevr. Camoin. H.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

DE FRANSCHE HANDELSREIZIGERS.

FRAGMENT.

Het edel en regtmatig gevoel van eigenwaarde als mensch en als burger, hetwelk, dieper dan ooit, bij het individu wortel schiet, en zich, *natuurlijkerwijze* (*!?*), haar pogingen *om niet van de deelneming aan de regering te worden uitgesloten*, lucht wil verschaffen, —
Handelsblad, nº. 2807, bl 1, kol. 1.

Aux mains caressantes et flatteuses le soin de poétiser ce qui est ignoble, et de cacher sous des feuilles de roses les boues infectes du chemin où marchent les hommes.
AUGUSTE LUCHET.

De fransche schrijver, van wien hier zoo wel het tweede motto als de volgende schets ontleend is, behoort tot de nieuwere school dergenen, die, op het voetspoor van Eugène Sue, zich toeleggen om de drijfveêren van den tijdgeest en de karaktertrekken van de algemeene verdringings- en zelfsverheffingszucht voor te stellen, ontdaan van alle de tot dus verre gewone quasi-wijsgeerige verbloeming of versiering, zich daarbij het min behagelijke en veelal afzigtige der alzoo geschetste tafereelen getroostende, om, zoo zij het uitdrukken: *ne montrer que le vrai.*

Het is daarom alleen, dat zijne beschouwing van den invloed der omkeeringswoelingen in Frankrijk inzonderheid op den beroeps-stand der reizende handels-bedienden, die aanlokkelijkheid mist, welke men anders van de pen eens zoo begaafden revolutie-vriends met reden hadde mogen verwachten. Dat hij overigens in de meest veruitziende strekking van het streven naar maatschappelijke hervormingen voor niemand behoeft achter te staan, blijkt genoegzaam uit zijne eigene verklaring van de leering, welke hij zich bij het schrijven van zijn werk ten oogmerk heeft gesteld, namelijk, aan te toonen, dat het meerderdeel van de onheilen in de maatschappij hunnen oorsprong hebben in die despotieke instelling, waardoor *familie betrekkingen*, en bijzonder die van *vader en zoon*, gewettigd zijn en onderhouden blijven.

Bij hem staat het geloof vast, dat alle verbetering der menschheid onmogelijk is, zoo lange niet de staat, democratischerwijze ingerigt, de jonge burgers tot zich neemt van het oogenblik aan, dat zij de oppassing der vrouw niet meer behoeven, om ze gezamenlijk op te voeden, elk in die strekking, welke de vermogens van zijn hersengestel aanwijzen. Tot zoo lange, aldus verklaart hij zijne meening, moeten alle pogingen, welke men mogt beproeven om den mensch tot liefde en achting voor zijne gelijken te leiden, noodwendigerwijze afstuiten op de erfelijke voorregten en de zelfzucht der geslachten. (1)

(*Vervolg*: *Zie het* BIJVOEGSEL.)

(1) *Quant au but de ce livre, puisque certains critiques exigent absolument que tout écrivain mette une devise sur son écu, l'auteur déclare que, sous le rapport de la forme, il a voulu essayer d'émouvoir et d'intéresser sans amour, et que pour le fond, il a entendu formuler une attaque contre la Famille, parce que la plus grande part des maux qui désolent la société lui paraît tenir aux vices monstrueux de cette despotique institution. Il croit fermement toute amélioration humanitaire impossible, tant qu'un État, démocratiquement organisé, ne s'emparera point des jeunes citoyens, à l'heure même où les soins de la femme leur seront devenus inutiles, pour les élever en commun, et chacun selon la direction indiquée par l'ensemble de ses facultés cérébrales. Jusque là, dans la pensée de l'auteur, tous les efforts que l'on pourrait tenter pour amener l'homme à l'amour et au respect de son semblable, devront nécessairement se briser contre les priviléges héréditaires et l'égoisme des castes.* A. LUCHET, Frère et Soeur, Prologue, *p.* VII.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 7 *December* 1840, *in het O. Z. Heeren-Logement*, te Amsterdam.

N. 1. Een Winkelhuis, c. a., op de Lindengracht, op den hoek van de eerste Lindendwarsstraat, N. 5971. *f* 2,025. J. R. Brugman.

N. 2 Een Winkelhuis, c. a., op den Dam, bezijden het Paleis, tusschen de Kalverstraat en den N. Z. Voorburgwal, N. 3065. *f* 4,225. — *f* 800. D. Haverkamp Jr.

N. 3. Een Huis, c. a., in de Nieuwe Leliestraat, Z. Z., tusschen de eerste en tweede Dwarsstraten, N. 3139. *f* 3,075. — *f* 70. J. B. Plaat.

N. 4. Een Perceel Warmoeziersland, genaamd *Veldzigt*, onder Nieuwer-Amstel, op het Tuinpad, N. 825. *f* 290. Opgeh.

N. 5. Een Huis, c. a., in de Korte Leydsche Dwarsstraat, bij de Kruisstraat, N. 3876. *f* 1,400. — *f* 25. J. F. Schutte.

N. 6. Een Huis, c. a., in de Bethanienstraat, bij de Bethaniendwarsstraat, N. 1494. *f* 2,675. — *f* 150. Dito.

N. 7. Een Huis, c. a., in de Monnikenstraat, op den hoek van de Monnikendwarsstraat, N. 933. *f* 1,300. C. H. Heije.

N. 8. De Zeepziederij, genaamd *de Gekroonde Lelie*, met Huizing, c. a., op de Anjeliersgracht en hoek van en in de Tigchelstaat, N. 5376 en 5377. *f* 5,500. — *f* 2. Opgeh.

N. 9. Twee Huizen, c. a., op de Anjeliersgracht, naast het hoekhuis van de Tigchelstraat, N. 5379 en 5380. *f* 900. — *f* 2. Opgeh.

(N. 8 en 9: en *f* 2. Opgeh.)

Advertentiën.

Schouwburgen, Concerten, enz.

STADS SCHOUWBURG. Woensdag 9 December 184... HET FEESTVIERENDE NEDERLAND, Zinnebeeldige Voorstelling, door den Heer *C. J. Roobol*; Muzijk van den Heer *J. B. van Bree*; gemonteerd door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme*. Voorafgegaan door: DE LAS... TER, Tooneelspel, in vijf Bedrijven. *Aanvang ten Zes Ure.*

THEATRE FRANCAIS. *Sous la direction de Mr.* BAUD... Jeudi 10 Decembre 1840. Une representation de: LE JEUNE MARI, Co... médie, en 3 Actes, de Mr. *Mazères*. Suivi de: LA COMTESSE DU TONNEAU, Vaudeville, en 2 Actes. *On commencera à 7 heures.*

THÉATRE ITALIEN, *Amstelstraat.* (N°. 8 de l'Abon... nement.) Mercredi 9 Decembre 1840. (Par indisposition de Mlle. *Ma*...) L'ELISIRE D'AMORE, Grand Opéra Comique, en 3 actes; Musique de Do... *nizetti.* *Le Spectacle commencera à 7½ heures.*

Le Bureau de Location sera ouvert depuis 10½ heures du matin jusqu'... heures après midi.

Samedi 12 Decembre (sans remise): LE BARBIER DE SÉVILLE.

A l'Etude: LE SERMENT, Grand Opéra, en 4 Actes. Musique de ... *cadante.* BELISAIRE, Grand Opéra, de *Donizetti.* ANNE DE BOULEN. Debuts de Mr. *Lanzoni*, premier Tenor.

SALON DES VARIETES, in de *Nes*. Woensdag 9 December 1840. DE REISAVONTUREN, Blijspel met Zang, in twee Bedrij... ven, naar het Fransch *Les Impressions de Voyage*. Voorafgegaan door: HIER MAG NIEMAND DOOR, OF DE POST VAN EER, Blijspel met Zang, in één Bedrijf, naar het Fransch *On ne passe pas.*

Entrée 75 Cts., welke in vertering zal worden aangenomen.

Aanvang ten 7½ *Ure.* JH. DUPORT.

CONCERT van P. W. DAHMEN, op Donderdag den 10 De... cember 1840, in den Schouwburg in de Amstelstraat.

PROGRAMMA.

EERSTE DEEL. 1. Ouverture van *J. B. van Bree.* — 2. Concertino voor de Fluit van *Fahrbach*, uit te voeren door den Concertgever. — 3. Aria met Obligaat Viool van *Radicati*, te zingen door Mev. *L. J. Stoetz*, geaccompagneerd door den Heer *C. C. Fischer.* — 4. Concertino voor den Hoorn, van *Lindpaintner*, uit te voeren door den Heer *N. J. Foldenin.* — 5. Aria uit de Opera *Joseph*, van *Mehul*, te zingen door den Heer *W. P. de C. Vrugt.*

TWEEDE DEEL. 1. Ouverture van *Kalliwoda.* — 2. Fantaisie uit de Opera *Norma*, voor de Viool van *F. Schubert*, uit te voeren door den Heer *C. C. Fischer.* 3. Duo uit de Opera *Emma d'Antiochia*, van *Mercadante*, te zingen door Mev. *L. J. Stoetz* en den Heer *W. P. de C. Vrugt.* — 5. Variatiën voor de Fluit, op het Thema *Le Petit Tambour*, van *T. Buchen*, uit te voeren door den Concertgever. — 5. *Den Koning hulde*, Lied van *S. Rondeau*, Muzijk van *J. B. van Bree*, uitgevoerd in de hooge tegenwoordigheid van HH. MM. op het Gala-Concert in de Maatschappij *Felix Meritis*, voor te dragen door den Heer *W. P. de C. Vrugt.*

Aanvang ten 7½ *Ure*

Prijs in het Balcon *f* 2.50. Loge en Parterre *f* 2. Gaanderij *f* 1.

De Toegang-Billetten voor het Balcon, Loge en Parterre zullen verkrijgbaar zijn bij de Heeren *Theune en Comp.*, in het Muzijkmagazijn, in de Kalverstraat, alsook bij den Concertgever, op de Prinsengracht, over de Kruisstraat, en op den dag van het Concert aan genoemden Schouwburg, alwaar men van des morgens 10 tot 2 ure zich van plaatsen zal kunnen verzekeren.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.

Bijvoegsel tot den AVONDBODE van 9 December 1840.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 8 December.

olg van de beantwoording der Regering op de processen-verbaal e afdeelingen der tweede kamer, nopens het ontwerp van wet, ter ning in 's rijks geldmiddelen. (Zie N°. 952, van den 7 dezer.)

In verschillende afdeelingen is de meening voorgebragt, dat het onge- zou wezen, om het aangewezen te kort door eene geldleening te dek- en heeft men het denkbeeld geuit, om daarin door *don gratuit* of geforceerde heffing te voorzien.

t is der Regering voorgekomen, dat, wanneer door *don gratuit* verstaan t *eene vrijwillige gift*, alsdan dat middel als geheel onvoldoend moet en geacht.

ijkens de daarvan aan het departement van financiën gehouden aan- ningen, hebben alle vrijwillige giften over de jaren 1830 à 1839 s bedragen *f* 795,708.53½.

ne geforceerde heffing, die, omdat zij kapitaal zou moeten aanbrengen, et geheel, althans grootendeels op de bezittingen zou behooren te en gevestigd, en niet in voldoende mate van de inkomsten zou kunnen den geheven, zou inderdaad tot groote moeijelijkheden en bezwaren aan- g geven, en zou het crediet van den staat zeer benadeelen, waaruit volgen, dat, door de eigenaardige terugwerking, door gedwongen ver- , daling der fondsen, enz., de verliezen der ingezetenen veel meer zou- beloopen, dan het werkelijk bedrag der opkomst voor den lande zijn de.

ogt men voor eene geforceerde heffing op de bezittingen rentgevend pa- uitgeven, zoo als meestal het geval is geweest bij vroegere soortgelijke ngen, dan zal het bezwaar voor de schatkist weinig minder kunnen , en de stand van zaken is geenszins van dien aard, dat men niet op nemelijke voorwaarden gelden bij vrijwillige leening zou kunnen opne- , en dat het rente-bedrag daarvan, voor het vervolg onder de gewone uitgaven opgenomen wordende, niet door de belastingen en de bijdra- der koloniale middelen zou kunnen worden gedekt.

Door sommige afdeelingen is de meening geuit, dat het verkieselijk zou , om, in stede van eene nieuwe schuld in het 2de grootboek der wer- ijke schuld, het alsnog bij het amortisatie-syndicaat bezeten wordend pitaal van 22½ millioen, rentende 4 pCt., bij de wet van 11 April 1836 reëerd, te gelde te maken en uit te geven, waarvan het gevolg zou zijn, het bedrag der rentebetaling, ten laste van het rijk, zou worden ver- erderd, maar dat ook 's rijks kas de daaruit genoten wordende inkomsten *f* 900,000 zou derven.

Dit denkbeeld, als het meest eigenaardige en eenvoudige, is ook bij het rwegen der voorstellen in de eerste plaats in aanmerking gekomen, doch n heeft hetzelve laten varen, en door de onderhavige voordragt vervan- , uit hoofde eensdeels bij vroegere beraadslagingen gebleken was, dat danige maatregel bij de staten-generaal weinig bijval had gevonden, en erdeels, omdat zulks tot dadelijk nadeel van het rijk zou verstrekken.

Op het oogenblik toch, toen de zaak in overweging werd genomen, was verschil in de beurswaarde tusschen de 5 pCt. inschrijving op het Groot- k en de 5 pCt. oost-indische losrenten vier ten honderd in het nadeel n laatstgemelde.

Wanneer nu het bedrag daarvan alweder met 18 millioen zou vermeer- rd worden, zou het te voorzien zijn, dat dit verschil wel tot 5 pCt. zou ijgen, waaruit alzoo een onmiddellijk verlies van *f* 900,000 voor het rijk n ontstaan.

Het is hoofdzakelijk deze beschouwing, welke de regering weêrhouden eft en nog moet terug houden, om aan de bedoelde bedenking gevolg geven.

Door meerdere afdeelingen is te kennen gegeven, dat, vermits door de egering, tot bestrijding van den achterstand gedurende het jaar 1841, niet eer dan 12 millioen wordt aangevraagd, het voorbarig zou zijn alsnu eds tot eene daarstelling van schuld tot een bedrag van 18 millioen te esluiten.

Op zich zelve beschouwd, moge deze gevolgtrekking volkomen juist zijn; in verband tot den stand van zaken, kan men zulks echter niet toestemmen.

Zonder er veel gewigt aan te hechten, dat de thans voorgedragen som n *f* 18 millioen 5 pCts. in renten gelijk staat met die van *f* 22 millioen pCts., tot welker vervanging eerstgenoemde als 't ware strekt, is er ech- ter eene overweging van meer gewigt, die de Regering noopt dit gedeelte van haar voorstel te moeten handhaven, en te dien einde bepaaldelijk toe te lichten.

Bij de gegeven openingen is een te kort van *f* 34 millioen aangewezen, en er wordt tot dekking daarvan slechts eene som van *f* 18 millioen aange- vraagd, omdat, eensdeels door het inkomen van een gedeelte der onzekere baten, de som van het deficit verminderen zal, en anderdeels verschillende posten uit hunnen aard niet dadelijk vorderbaar zijn.

De Regering, die zeker niet minder dan de Staten-Generaal huiverig is, om den schuldenlast te vermeerderen, heeft gemeend niet alleen de aan- vrage, zoo veel als met het geregeld voorzien in de dienst bestaanbaar is, maar ook in den tijd van uitgifte, zoo veel mogelijk te moeten beperken, en heeft, daar de som van twaalf millioen gedurende 1841 voldoende werd geacht, gemeend zich zelve, met het einde van dat jaar aan eene controle te moeten onderwerpen, door het geven van eene nadere opening omtrent den achterstand, alvorens over het tweede gedeelte der thans ge- petitioneerde som te beschikken. Hier tegen behoort, naar hare innige overtuiging, van nu af de zekerheid te bestaan, dat, zoo zij, bij het einde des volgenden jaars, de noodzakelijkheid aantoont van de beschikbaarstelling van dien tweeden termijn, zulks alsdan ook werkelijk zal plaats hebben. Bekomt zij die zekerheid niet, dan kan zulks eenen noodlottigen invloed hebben op den regelmatigen gang van zaken, daar zij dan in den loop van 1841 geene beschikkingen over 1842 kan nemen of zelfs voorbereiden.

Wat eindelijk de voorgestelde wijs van plaatsing betreft, namelijk bij openbare inschrijving of bij openbare aanbesteding, hiermede heeft men be- doeld, dat in den regel zoude uitgesloten zijn de plaatsing bij verkoop ter beurze, zoo mede die bij aanbesteding anders dan in het openbaar.

Daar hierop echter aanmerking gevallen is, zoo bestaat er bij de Regering geene bedenking om deze beperking harer bevoegdheid te doen wegvallen, ofschoon dan ook bij de overtuiging blijvende van het allezins verkieselijke der voorgedragen wijze van plaatsing en het vaste voornemen hebbende, om die te beproeven.

II. Tegen den voorgestelden maatregel tot overdragt der bij de wet van 28 April 1834 (*Staatsblad* n°. 14) daargestelde schatkist-billetten rentende 4 pCt., zijn hoofdzakelijk de volgende bedenkingen gemaakt.

Vooreerst, dat zulks eene nieuwe creatie van schuld zou zijn: hiertegen valt aan te merken, dat, daar er hier de rede is van eene verwisseling van schuld, zulks reeds van zelve medebrengt, dat voor het bedrag werkelijke schuld, die hierna zou worden daargesteld, een gelijk bedrag schuld aan schatkistbilletten zou worden afgelost en vernietigd; tot deze verwisseling zal echter niemand gehouden zijn, en hier uit volgt, dat dezelve niet volkomen zal kunnen plaats hebben zoo lang de 5 pCt. fondsen beneden pari blijven.

De tweede aanmerking, dat door den voorgestelden maatregel het bedrag der rente deswege met *f* 100,000 zou worden verhoogd, is volkomen ge- grond, doch, wanneer de ondervinding leert, dat de rente van 4 pCt. niet genoegzaam is om nemers voor dit papier te vinden, dan is het onvermijde- lijk om daaraan meer voordeelige voorwaarden te verbinden.

Deze schatkist-billetten zijn bij de voorschreven wet tot derzelver nominale waarde als geld aan de rijks schatkist toegerekend, en nogtans heeft deze er geen volkomen genot van.

Van de schatkist-billetten, welke de rijks kas onuitgegeven bezit, heeft dezelve geen ander gebruik dan als waarde in beleening, en dus slechts tot hoogstens 80 pCt.; de 20 pCt., welke tot surplus moeten dienen van on- derstand boven de opgenomen som, is eene waarde, welke aan den geld- schieter wordt toevertrouwd, en waardoor het rijk als geldopnemer reeds schade geleden heeft; terwijl het eindelijk niet zeker is, dat altijd gelden op beleening gevonden kunnen worden.

Het bedrag der schatkist billetten, dat in omloop is, is zeer gering, vermits een goed gedeelte van degenen, die uitgegeven zijn, zich tot dus verre in vaste handen bevindt; doch het onzekere van den voortduur van dien toestand draagt tot de noodzakelijkheid van den voorgestelden maat- regel bij.

De reden, waarom deze schatkist-billetten niet aan de bedoeling beant- woorden, is, blijkens het reeds daaromtrent gezegde, gelegen in de onge- noegzaamheid van de uitgeloofde interest voor een papier, dat niet op korte termijnen opzegbaar is, en daardoor het karakter mist om tot beta- lingen te dienen.

Na al het gezegde omtrent dezen voorgestelden maatregel, blijkt, dat, zoo dezelve niet mogt kunnen tot stand komen, de Regering een gedeelte zou blijven missen van de gelden, op welker beschikking bij de wet ge- rekend is, en dat zij tevens aan de gevaren en verliezen zou blijven bloot- gesteld, welke van de beleeningen onafscheidbaar zijn.

Men heeft eindelijk ook gevraagd, of het niet verkieselijk zou wezen, liever dan tot vermeerdering van gevestigde schuld over te gaan, aan het bedoelde papier eene betere inrigting te geven, waardoor hetzelve aan de bedoeling zou beantwoorden. Hierop wordt geantwoord, dat, hoe juist de vraag ook op zich zelve zou mogen wezen, de toepassing echter ongeraden is, omdat de bestaande 10 millioen, alzoo gevoegd bij de eventuëel, volgens art. III., uit te geven 6 millioen, te zamen eene som zouden daarstellen, welker bedrag niet wel in omloop zou te houden zijn, daar er dan, bij verval-termijnen van 3 maanden, telken maand meer dan 5 millioen zou kunnen opgevraagd worden: hetgeen in oogenblikken van geldschaarschte, of bij buitengewone omstandigheden, tot bedenkelijke gevolgen zou kunnen leiden.

III. Alvorens over te gaan tot de beantwoording der vragen, omtrent de toepassing van het hier bedoelde voorstel, wenscht de Regering de bedoe- ling daarvan nader toe te lichten.

Deze is, om, wanneer tegen verwachting de inkomst van eene der on- der de middelen opgenomen bijdragen, welke als uitkeeringen en niet als belastingen te beschouwen zijn, mogte falen of vertragen, in het gemis daarvan tijdelijk te voorzien, door de uitgifte van deze verbeterde soort van schatkistbilletten, welker voorgenomen inrigting veel overeenkomst zou heb- ben met de engelsche exchequer-bills en de fransche bons royaux.

Deze schatkistbilletten zouden ook geschikt zijn om uitgegeven te wor- den, in afwachting van het effect der schuld-creatie bij art. I en II be- doeld, doch na die creatie zoude van dezelve geen gebruik mogen worden gemaakt, dan in het bepaald geval van buitengewone omstandigheden. Mist de Regering zoodanig hulpmiddel, dan zou, bij het wegblijven van eene verwachte bijdrage, de betaling van rente der staatsschuld of van an- dere even stellige verpligtingen geene plaats kunnen hebben. Hieraan dus zou men zich zien blootgesteld, bij het weigeren van een hulpmiddel, het- welk de regeringen van andere rijken, in soortgelijke gevallen, ter dienste staat; de magtiging tot zoodanige uitgifte behoort vooraf gegeven te zijn, want, als het noodig zou worden daarvan gebruik te maken, zou het in de meeste gevallen te laat zijn, daartoe eene wet voor te stellen, vooral in tijden, waarin de staten-generaal niet zouden vergaderd zijn.

Het middel wordt overigens op eene zeer beperkte wijze voorgedragen, want, terwijl elders bijna onbepaalde bevoegdheid tot soortgelijke uitgifte gegeven wordt, die een wezenlijk onderdeel van de wet op de middelen uit- maakt, en waarvan ten voorbeeld strekken kan de fransche wet op de mid- delen voor 1841, van 16 Julij van het loopend jaar, artikel 14, zoo wordt hier bij afzonderlijke wet, en tot eene betrekkelijk kleine som, voor bui- tengewone omstandigheden, eene bevoegdheid voorgesteld, die elders zoo ruimschoots tot verzekering van de geldelijke dienst noodig wordt bevonden.

Men heeft gevraagd, waarin de verbeteringen zouden bestaan, die in deze schatkistbilletten zouden gebragt worden, boven die, welker intrekking, vol- gens art. II, voorgesteld is; die verbeteringen, blijkbaar uit het voorstel zelve, zouden noodzakelijk gelegen zijn in de aflosbaarheid telken 3 maan- den, terwijl de tegenwoordige zulks slechts om de 12 maanden zijn, en voorts in de bevoegdheid, om de rente tot een bedrag van 4½ pCt. te brengen.

En wat eindelijk betreft de schijnbare tegenstrijdigheid, dat er 8 millioen zouden worden gecreëerd en slechts 6 millioen zouden worden uitgegeven, deze lost zich op door de opmerking, dat op alle de kantoren, tot uitgifte opengesteld, steeds een voorraad zou moeten aanwezig zijn; dat ook de ingetrokken schatkistbilletten ter rekenkamer moeten worden overgebragt, alvorens kunnen worden geregistreerd die, welke er voor in de plaats worden gesteld, zoodat het geheel bedrag nimmer gelijktijdig zou kunnen in om- loop zijn.

Het ontwerp van wet is alsnu gesplitst in de drie volgende:

I. *Ontwerp van wet tot voorziening in de behoeften van 's rijks geld- middelen.*

WIJ WILLEM II, ENZ.

Allen degenen, die dezen zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging hebben genomen de noodzakelijkheid, om te voorzien in het te kort van 's rijks geldmiddelen, in overeenkomst met de aan de staten generaal dienaangaande gedane openingen;

Zoo is het, dat Wij, den raad van state gehoord en met gemeen overleg van de staten generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goed- vinden en verstaan bij deze:

Tot dekking van het bestaande of eventuële te kort van 's rijks financiën, tot het einde van 1840 ingesloten, volgens de daaromtrent gegeven ope- ningen, zal er kunnen worden daargesteld eene schuld van achttien millioen guldens, rentende vijf ten honderd, welke in het tweede grootboek der nationale werkelijke schuld zal worden ingeschreven, en op de meest voor- deelige wijze worden te gelde gemaakt.

Van voorschreven kapitaal zal, in den loop des jaars 1841, niet meer dan hoogstens twee derden mogen worden uitgegeven, en voorts in den loop des jaars 1842 het overige een derde, voor zoo verre de behoefte der schat- kist zulks alsdan zal vereischen, en daarvan blijken zal uit de nadere mede- deelingen en verrekeningen, te doen wegens den toestand van 's lands finan- ciën, en hetgeen op de onzekere baten zal zijn ontvangen of te goede gekomen.

Lasten en bevelen, enz.

II. *Ontwerp van wet tot intrekking van de schatkistbilletten, daarge- steld volgens de wet van den* 28 *April* 1834 (*Staatsblad* n°. 14).

WIJ WILLEM II, ENZ.

Allen degenen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging hebben genomen, dat de schatkistbilletten, uit- gegeven volgens de wet van den 28 April 1834 (*Staatsbl.* n°. 14), niet vervullen het doel, waartoe dezelve zijn ingesteld; en willende, om daarin te voorzien, dezelve door andere schuld ten laste van het rijk doen ver- vangen;

Zoo is het, dat Wij, den raad van state gehoord en met gemeen overleg van de staten-generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goed- vinden en verstaan bij deze:

In het tweede grootboek der nationale werkelijke schuld zal kunnen wor- den ingeschreven eene som van *f* 10,000,000, welke uitsluitend zal wor- den bestemd en gebezigd ter intrekking en vernietiging van de schatkistbil- letten, rentende vier ten honderd, uitgegeven krachtens de wet van den 28 April 1834 (*Staatsbl.* n°. 14), en waarvan thans tot een bedrag van *f* 9,799,950, aanwezig is.

De houders van voorzeide schatkistbilletten zullen tot de inwisseling daar- van tot voormelde 5 pCts. inschrijvingen, honderd voor honderd, worden toegelaten en aangenomen, op den voet en de wijze, als door onzen mi- nister van financiën zal worden vastgesteld.

Het bedrag der voorschreven inschrijvingen, hetwelk niet tegen intrek- king van de gemelde schatkistbilletten mogt worden uitgegeven, zal op de meest voordeelige wijze kunnen worden te gelde gemaakt, en de opbrengst daarvan alleen mogen strekken tot afbetaling, intrekking en vernietiging der gemelde schatkistbilletten, op derzelver respective verschijndagen; zul- lende de inschrijving der schuld, successivelijk, naar mate van de intrek- king der billetten, plaats vinden.

Lasten en bevelen, enz.

III. *Ontwerp van wet tot uitgifte van schatkistbilletten.*

WIJ WILLEM II, ENZ.

Allen degenen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging hebben genomen de noodzakelijkheid, om maatregelen aan te wijzen tot verzekering van de geldelijke dienst, bij opkomende of tijdelijke behoeften van de schatkist;

Zoo is het, dat Wij, den raad van state gehoord en met gemeen overleg van de staten-generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goed- vinden en verstaan bij deze:

ART. 1. Ter voorziening in opkomende of tijdelijke behoeften der schat- kist, zal er eene vlottende schuld kunnen worden gecreëerd van ten hoogste *f* 8,000,000 uit te geven in schatkistbilletten, voor sommen niet beneden *f* 100, dragende geene hoogere rente dan van 4½ ten honderd, welke in alle belastingen en betalingen van het rijk, voor honderd ten honderd, zullen aangenomen worden, met bij-berekening van den verschenen interest, gerekend tot het einde der maand, voorafgaande die, waarin de betaling geschiedt.

ART. 2. Deze schatkistbilletten zullen à pari uitgegeven worden, en met de interest opvorderbaar zijn, drie maanden na derzelver dagteekening, mits eene maand bevorens opgezegd zijnde, op een der daartoe aan te wij- zen kantoren te Amsterdam, te Rotterdam en in de hoofdplaatsen der on- derscheidene provinciën, van welke opzegging alsdan op de billetten aantee- kening zal worden gesteld.

De opzegging geene plaats hebbende, worden de schatkistbilletten geacht telkens voor drie maanden te zijn verlengd.

Twaalf maanden na derzelver dagteekening, zal de verschenen interest worden voldaan op een der aangewezen kantoren, en de schatkistbilletten tegen nieuwe worden verwisseld, behoudens de bevoegdheid tot opzegging hiervoren vermeld.

ART. 3. De vorengemelde schatkistbilletten zullen ter algemeene reken- kamer worden geviseerd en geregistreerd.

Van dezelve zal nimmer meer dan zes millioen guldens gelijktijdig in om- loop mogen zijn, en de uitgifte zal derwijze worden geregeld en verdeeld, dat in ééne maand geene grootere som dan twee millioen guldens opvraag- baar zij.

Op den 15 van elke maand zal door den minister van financiën, in de *Staatscourant*, worden aangekondigd het bedrag der alsdan krachtens deze wet uitgegeven schatkistbilletten.

Lasten en bevelen, enz.

— *De beantwoording der processen-verbaal van de afdeelingen der tweede kamer, nopens het ontwerp van wet, tot opheffing van het amor- tisatie syndicaat, is van den volgenden inhoud:*

Het schijnt wel niet noodig stil te staan bij sommige aanmerkingen van minder belang, die, door enkele leden gemaakt, door anderen niet zijn be- aamd geworden. Aan andere bedenkingen echter, die van meer belang waren en leiden konden, om de ontworpen wet te verduidelijken, te ver- beteren en meer aannemelijk te maken, heeft men geoordeeld te kunnen toegeven, zoo als blijken kan uit de veranderingen in het ontwerp, die worden voorgedragen, en waarvan eene nota ten deze wordt gevoegd.

Men kan niet geheel tegenspreken het gevoelen van sommige leden, dat de wet op de opheffing van het amortisatie-syndicaat korter had kunnen worden gemaakt, en dat vele der bepalingen, welke thans daarin voorko- men, in een algemeen tweede artikel hadden kunnen aangeduid worden; evenwel moet men aanmerken, dat, daar het syndicaat bij eene wet is in- gesteld geworden, bij welke alle de aan hetzelve opgelegde verpligtingen, en alle de aan hetzelve toegekende regten en voordeelen, omstandig om- schreven en aangewezen zijn, het meer voegzaam geacht kan worden, die verpligtingen, regten en voordeelen in de onderhavige wet weder te ver- melden, ook bepaaldelijk met het oogmerk om aan de houders der nationale schuld, in het algemeen, te doen zien, dat hunne belangen door de ont- binding van het syndicaat niet worden benadeeld, maar ook, om aan de houders van de schuld, door die instelling krachtens wettelijke bepalingen aangegaan, de geruststelling te geven, dat hun lot en hunne regten volkomen verzekerd worden, dat de aan hen verschuldigde renten, evenzeer als die van de gewone nationale schuld, gewaarborgd, en daarvoor gelijktijdig de midde- len bij de begrooting van staatsuitgaven aangewezen zullen worden. Eene alles omvattende bepaling, dat de baten en lasten van het ontbonden lig- chaam aan den staat zullen overgaan, zoude zeker minder welgevallig zijn geweest, en zoude gewis aanleiding gegeven hebben tot een grooter aantal vragen en bedenkingen, welke men bij het te zamenstellen van de wet ge- tracht heeft te voorkomen.

De bemerkingen, vervat in de nota, overgelegd bij het proces-verbaal der eerste afdeeling, ofschoon getuigende van het doorzigt van den steller, schij- nen echter niet van dien aard of strekking te kunnen zijn, om daarom de zoo algemeen gewenschte en noodzakelijke opheffing van het amortisatie- syndicaat andermaal tegen te houden; te minder, daar de verdeeling van den schulden-last door de uitvoering van het londensch tractaat geregeld wordt, en voor zoo verre daartoe termen zijn, in de liquidatie met Luxem- burg begrepen zal worden; hoedanige verrekening en toedeeling ten aan- zien van Limburg, als thans met het koningrijk vereenigd, niet schijnt te passe te komen.

De bedenking, in de eerste afdeeling gemaakt, alsof het amortisatie- syndicaat, voor het geheele koningrijk der Nederlanden, zoo als dit in 1822 bestond, bij de wet van den 27 December van dat jaar ingesteld, thans niet wel alleen door eene wet van het tegenwoordig koningrijk zoude kunnen worden ontbonden, schijnt voor eene voldoende oplossing vatbaar. Het tractaat van 19 April 1839 heeft het stilzwijgen bewaard omtrent deze instelling, wier werking als zoodanig reeds sedert 1830 in België heeft op- gehouden, en het aanvoeren van deze daadzaak alleen, schijnt wel genoeg- zaam, om te bewijzen, dat Belgie geen regt of invloed kan, noch behoort uit te oefenen op de regeling, zoo veel Nederland betreft, der zaken van eene instelling, aan welke hetzelve zich geheel heeft onttrokken, onder de verpligting nogtans, om in de gemeene schuld van het koningrijk, en dus ook in die door het amortisatie-syndicaat aangegaan, het bij het dertiende artikel van het tractaat bepaald aandeel van vijf millioen renten voor zijne rekening te nemen.

Door de vijfde afdeeling wordt het verlangen uitgedrukt, om te worden bekend gemaakt met den stand van de onderhandelingen tot liquidatie tusschen Nederland en België, maar, hoe bereid de Regering ook zij om aan de staten-generaal alle openingen te geven, en geene der aangelegen- heden van 's rijks financiën aan derzelver kennis te onthouden, moge het echter geoorloofd zijn alhier aan te merken, dat zoo lang de zaken, bij het 13de en 22ste artikel van het tractaat bedoeld, of de regeling van alle andere financiële aangelegenheden, tusschen Nederland en Belgie nog aan- hangig, het onderwerp blijven uitmaken van de beraadslagingen der ge- mengde commissie te Utrecht, of van regtstreeksche diplomatieke onderhan- delingen tusschen de beide gouvernementen, het noch gevoegelijk, noch raadzaam zoude zijn, den stand dier onderhandelingen openbaar te maken. Men durft zich dan ook vleijen, dat op de voldoening aan deze vraag niet verder zal worden aangedrongen, gelijk ook, dat de leden der staten-gene- raal zich wel overtuigd zullen willen houden, dat geene achterhoudendheid, maar alleen de voorzigtigheid de Regering terughoudt, om omtrent de aangelegenheden van het syndicaat en de daarmede in verband staande finan- ciële punten, tusschen Nederland en België nog onbeslist, meer uitgebreide inlichtingen te geven, dan reeds geschied is, en thans nog medegedeeld zullen worden. Alleen zij dit gezegd, dat de regering alle hare zorgen aan die belangrijke onderhandeling hecht, ten einde ook in dit opzigt, eene voor alle billijke uitvoering van het londensch verdrag te verzeke- ren; en overigens is het voorbehoud, aan het slot van art. 2 van het ontwerp voorkomende, in het oog der Regering niet geheel overbodig, ten einde te doen zien, dat de bepalingen der wet geen invloed kunnen hebben op de bestaande verpligtingen, uit het tractaat voortvloeijende.

ART. 3. Sommige leden willen, dat de oost-indische schuld, ad *f* 22,500,000 niet onvervreemdbaar verklaard worde, vermits over dezelve toch niet dan bij eene wet kan worden beschikt, en anderen gaan verder, verlangende, dat die schuld geheel zal worden gedood.

Aan het verlangen der eerste schijnt zonder zwarigheid te kunnen worden voldaan, gelijk dit door de weglating in art. 3 zoude geschieden; maar het zoude bedenkelijk zijn aan het verlangen van de anderen toe te geven. Deze schuld toch, zoowel als het gelijksoortig kapitaal van f 140,000,000 is bepaaldelijk op de kolonien gevestigd, en mogelijk in het vervolg voor eene wijziging vatbaar, ook in het belang der houders, en van het moederland, in hoedanigheid als guarant.

In allen gevalle meent men, dat er voor het tegenwoordige geene termen aanwezig zijn, om het bedoelde gedeelte daarvan, van den principalen debiteur, op den borg te doen overgaan.

De vraag, omtrent het al of niet deelnemen in de vergrooting van het kapitaal van de nederlandsche bank; in verhouding tot de 1,000 actiën, die het rijk bezit, is reeds aan de centrale afdeeling bevestigend beantwoord, en tevens de wijs aangewezen, waarop het deswege bekomen voordeel wordt verantwoord.

Wel is waar, dat de lasten en baten van het amortisatie-syndicaat, bij het derde artikel bedoeld, op de thans in behandeling zijnde staatsbegrooting voor 1841, niet elk afzonderlijk en met bijzondere aanwijzing zijn gebragt geworden, maar daarbij slechts in massa voorkomen, om reden, dat, bij het te zamenstellen van die begrooting, nog alleen het voornemen bestond, om de wet tot ontbinding van het syndicaat aan de staten-generaal voor te dragen, en men op derzelver beslissing niet heeft willen vooruitloopen; terwijl ook, eerst na de opheffing zelve, in verband met de afdoening van zaken met België, de ware staat van het actief en het passief dier instelling kan worden opgemaakt, maar ook de staatsbegrooting van 1841 moet als eene transitoire, maar geenszins als eene normale begrooting worden aangemerkt, en niets zal alzoo beletten, dat, bij de te zamenstelling van eene volgende begrooting, op de meest volledige wijze aan het voorschrift van het 3de artikel voldaan worde.

Het is niet mogelijk te voldoen aan het te kennen gegeven verlangen, dat reeds bij deze wet stellige bepalingen nopens de aflossing en inkoop van de 4½ en 3½ pCt. schuldbekentenissen mogten worden daargesteld.

Hetgeen te dezen aanzien door den minister van financiën in zijne aanbiedingsrede is gezegd geworden, zal, zoo men mag vertrouwen, genoegzaam zijn, om bij de staten generaal de overtuiging te doen geboren worden, dat de beraadslagingen over het doen van aflossing, enz. in 1841, thans te voorbarig zouden zijn, en afhankelijk behooren te blijven van de regeling en uitvoering van het 13de artikel van het tractaat. Daarenboven mag men doen opmerken, dat, de onderhavige wet algemeene voorschriften voor het vervolg inhoudende, daarin niet wel zoude kunnen worden opgenomen eene voorziening, die toch alleen over het jaar 1841 zou werken.

ART. 4. Dit artikel schijnt, noch in de strekking, noch in de bewoordingen, verandering te moeten ondergaan: de dotatie van de amortisatiecas, bepaaldelijk bestemd, om daaruit jaarlijks aan te koopen een kapitaal van vijf millioen nationale 2½ pCts. schuld voor den overgang der uitgestelde tot de werkelijke schuld, is eenmaal vastgesteld geworden op f 2.500,000, en zoude tot dat einde geheel ontoereikende geweest zijn, bijaldien niet reeds vroeger het syndicaat den eigendom had verkregen van aanzienlijke kapitalen uitgestelde schuld, met de daarbij behoorende reeds ten overgang uitgelote kansbilletten, welke, volgens de wet van den 24 December 1829 (*Staatsblad* n°. 80), zijn vernietigd geworden. Door deze alzoo plaats gehad hebbende vernietiging, kan de dotatie van f 2,500,000 over 1841 tot 1849 een overschot overlaten; en het is hoofdzakelijk, ten einde aan de houders der uitgestelde schuld te toonen, dat hunne verkregen regten zullen worden gewaarborgd, maar ook tevens, dat uit 's rijks schatkist niets meer, dan hetgeen daartoe noodig is, ten hunnen behoeve zal worden afgezonderd, dat het voorstel is gedaan om de dotatie bepaaldelijk in te trekken; de hoegrootheid van het benoodigde niet voor alle volgende jaren gelijk zijnde, schijnt men de woorden over elk jaar en telken jare, in het 4 art. gebezigd, wel te moeten behouden.

Men neemt de vrijheid alhier aan te merken, dat bij de staatsbegrooting IX hoofdstuk La. C, een specifieke staat der baten en lasten, betrekkelijk het amortisatie-syndicaat, is overgelegd, ter aanwijzing van het te kort van f 2.911,940, hetwelk, ter zake dezer instelling, in massa op die begrooting is uitgetrokken. Men vermeent zich tot dien staat te mogen gedragen, en alleen, met betrekking tot de bij de 5de afdeeling gedane vraag, omtrent het jaarlijksch bedrag van de interest der domein-losrenten, te moeten antwoorden, dat die op niet meer dan in gezegden staat voorkomende som van f 870,000 behoort te worden geraamd, en dat de vermindering, welke in dezen post is opgemerkt, gegrond is op het geheel vervallen van kapitalen domein-losrenten, welke reeds bekentelijk buiten de circulatie zijn gebragt, terwijl zijn vernietigd geworden alle de domein-losrenten, welke tot dus verre in betaling van den koopprijs van domeinen bij het syndicaat successivelijk zijn ingekomen.

Nog schijnt te dezer plaatse, aangezien in den hier bovengemelden staat van baten en lasten niets gebragt wordt voor renten van het kapitaal, aan het fonds tot aanmoediging van de nationale nijverheid verstrekt, te moeten worden opgenomen de almede bij de vijfde afdeeling geopperde vraag, of het syndicaat daarvan al of niet rente trekt; en hieromtrent meent men de volgende inlichtingen te moeten geven. Het koninklijk besluit namelijk van 30 Junij 1825, n°. 96, heeft aan het amortisatie-syndicaat de verpligting opgelegd, om aan het gedachte fonds eene som van ten hoogste f 7,500.000 voor te schieten tegen de interest van 4½ pCt. 's jaars, in den loop van 15 jaren, dus van 1825 tot en met 1839, om in de daarop volgende 16 jaren, aanvang nemende met 1840, wederom te worden afgelost.

Daar echter de gelden van het fonds tot op 1830 grootendeels tot voorschotten aan fabrijken, enz. in België gelegen, zijn gebruikt, zoo hebben, sedert den afval der zuidelijke provinciën, de door het fonds aan het amortisatie-syndicaat verschuldigde renten uit de inkomsten van het fonds in de noordelijke provinciën alleen niet kunnen worden gevonden, en is alzoo het gedane voorschot jaarlijks moeten worden verhoogd met het bedrag der onbetaalde renten, waardoor dan hetzelve, ofschoon in wezenlijkheid daarvoor door het syndicaat niet meer is verstrekt dan circa f 3,410,000, echter onder ultimo Junij 1840 reeds is gekomen tot eene som van f 6,403,300, en door bijvoeging der verschuldigde renten tot ultimo December 1840, aan gerekend worden op dat tijdstip te zullen bedragen p. m. f 6,550,000; zijnde hiervan dan ook het gevolg, dat het syndicaat in effecte sedert lang geen genot van rente heeft, terwijl door hetzelve ook verder geene dadelijke voorschotten meer zijn gedaan geworden.

ART. 5 en 6. In onderscheiden afdeelingen is, bij de overweging dezer artikelen, de wensch aan den dag gelegd, om uitgewerkte staten te ontvangen van de nog bestaande onverkochte domeinen, gelijk mede van de wegen en vaarten door het amortisatie-syndicaat beheerd wordende, en zulks niet alleen wat betreft de jaarlijksche baten en lasten, maar ook van de verkoopwaarde der domeinen, die nog voor vervreemding vatbaar zijn.

Men heeft getracht aan dit verlangen te voldoen, maar moet verklaren, dat de zamenstelling van zoodanige uitgewerkte opgaven in een kort tijdsverloop niet mogelijk is.

Uit vele duizenden perceelen bestaande, onder de administratie der onderscheidene agentschappen verdeeld, is de globale jaarlijksche opbrengst en de daarop vallende lasten wel bekend, en ook in den staat van baten en lasten van het amortisatie-syndicaat opgegeven, doch het uittrekken van alle de bijzonderheden uit de aanwezige leggers en schrifturen is een werk van zoo grooten omvang, dat het niet kan worden tot stand gebragt in den tijd, die voor de overweging van de voorgedragen wet overschiet.

In het bijzonder is het punt van de verkoopwaarde, voor zoo veelzijdige beschouwing vatbaar, dat er nog vele overwegingen noodig zijn, alvorens men redelijke algemeene grondslagen daaromtrent kan aannemen. De ondervinding heeft dit bij de plaats gevonden hebbende veilingen geleerd, want, terwijl de vroeger aangenomen berekening, naar vermenigvuldigde jaarlijksche huurwaarde, soms bij den verkoop is verkregen, heeft men in andere gevallen deze maatstaf niet kunnen bereiken, en zal men, na de genomen herhaalde proeven, welke alle ten oogmerk hadden, om niets anders dan wezenlijke waarde te gunnen, zich wel verpligt zien, om het kapitaal op eene andere wijze te begrooten, of ook in sommige gevallen tot tauxatien van deskundigen toevlugt te nemen, ten einde tot de kennis der wezenlijke waarde te komen.

De noodzakelijkheid hiervan staat volstrekt in den weg om de verlangde opgaven te leveren, en daarbij komt dan nog eene vereischte nadere splitsing van hetgeen al of niet voor vervreemding vatbaar is, welke insgelijks in geen kort tijdsverloop kan worden bewerkstelligd.

Intusschen ligt het in het doel der regering, de veilingen voort te zetten, of liever te hervatten, en dan ook daarin niet slechts de goederen te begrijpen, van welke reeds vroeger de verkoop te vergeefs is beproefd, maar ook die, welke tot heden uitgesloten zijn gebleven, ofschoon, wat derzelver aard en betrekkingen aanbelangt, vervreemdbaar zijnde. Zij houdt zich met het voorbereidend werk tot dat einde bezig, en stemt gereedelijk toe, dat particulieren van hun goed altijd meer partij weten te trekken, en dat de domeinen verkocht wordende, de Staat boven en behalve den koopschat en de besparing op de kosten van ambtsbedieningen, ook nog eene aanwinst te verwachten heeft, in de jaarlijksche opbrengsten van vele indirecte belastingen, zoo als regten van zegel, registratie, hypotheek, overschrijving, successie, enz.

Bij dit voornemen van vervreemding, zou het al dadelijk veranderen van het bestuur, het ter zijde stellen van ambtenaren, die met de goederen bekend zijn, om daarvoor anderen in de plaats te stellen, voorzeker geene voordeelige uitkomst ten aanzien van nieuwe veilingen opleveren; ook bij de veronderstelling, dat het als volkomen zeker ware aan te nemen, dat een overgang tot de beambten van de registratie, of van eenig ander vak van het algemeen bestuur, anders te verkiezen zou zijn, hetgeen ook eigenlijk niet tot de wet, maar tot hare uitvoering behoort, even zoo, als het overbrengen van het beheer der domeinen, wegen en vaarten bij het algemeen bestuur, waaromtrent zoodanige beschikkingen zullen behooren te worden genomen, als in het belang van 's rijks dienst raadzaam zullen worden bevonden.

Met eene kleine wijziging in de redactie van de tweede zinsnede van art. 5, is de twijfel weggeruimd, welke bij eenige afdeelingen schijnt te zijn ontstaan: immers blijkt daaruit nu volkomen, dat men voornamelijk op het oog gehad heeft, openlijk de verzekering te geven, dat de domein-losrenten, met welke, naar luid der verkoop-voorwaarden, de koopprijzen van de verkochte domeinen, na de opheffing van het amortisatie-syndicaat, zullen worden voldaan, ook evenzeer vernietigd zullen worden, als dit met die, welke onder deszelfs bestaan in betaling zijn gegeven, werkelijk, immers in dit rijk, heeft plaats gehad.

Het bedrag der domein-losrenten, welke nog in omloop zijn, en tot betaling van kooppenningen zouden kunnen worden gebezigd, is bij raming opgegeven, en wordt in den staat van baten en lasten van het amortisatie-syndicaat vermeld; om dit met volkomen naauwkeurigheid te doen, wordt echter de kennis vereischt van hetgeen er met die effecten in België is voorgevallen, en hoeveel er daar buiten gebruik zijn geraakt; iets, hetwelk men eerst bij de afdoening der geldelijke aangelegenheden tusschen dat rijk en het onze, met de gewenschte zekerheid, zal kunnen vernemen.

Men is, om dezelfde reden, buiten de gelegenheid, op te geven, hoe veel aldaar, voor den koopschat van de domeinen, ontvangen, en nog verschuldigd is; edoch, voor het rijk der Nederlanden, bedroeg op den 1 Sept. 1840, de daarvoor uitstaande bate eene som van f 3,278,777.

Door de vijfde afdeeling is eene inlichting gevraagd omtrent het fonds van de wegen en vaarten, hetwelk, volgens hare aanmerking, vroeger heeft bestaan, doch zoodanig algemeen fonds is niet bekend; onder de uitstaande vorderingen van het amortisatie-syndicaat, in de algemeene financiële opgaven begrepen, komt eene vordering voor van f 13.396,497.69, als voorschot voor de dienst der groote land- en water-communicatiën, op welker aanzuivering uit den aard der zaak geene rekening is te maken, en de opkomsten der wegen en vaarten zijn, op zich zelven genomen, niet genoegzaam om te dekken de daaraan verbonden lasten en onderhoudskosten.

ART. 7. Met betrekking tot het zevende artikel is de vraag gedaan, of het fonds van f 68,000.000 2½ pCt. rentegevende schuld, bij art. 11 van de wet van 27 Dec. 1822 tot betaling der buitengewone pensioenen, enz. daargesteld, tot dat einde niet voldoende is geweest.

Indien dit kapitaal uitsluitend tot het oorspronkelijk oogmerk ware bestemd gebleven, en hetzelve vermeerderd ware met de renten van hetzelve, of van het overschot van dien, na het dragen van de daarop aangewezen pensioenen, zou er eene berekening van den stand van het fonds kunnen worden gemaakt, en daaruit gevolgtrekkingen zijn af te leiden, omtrent derzelver genoegzaamheid, ter goedmaking der pensioenen, enz., tot dat die geheel door overlijden als anderzins zullen zijn vervallen; doch dit kapitaal is in de laatste jaren aangesproken, om, bij het voortdurend gemis van de jaarlijksche dotatie van f 2,500,000 en van de aanzienlijke bijdragen en inkomsten, welke het syndicaat vroeger uit de zuidelijke provinciën genoot, de kas dier instelling te kunnen in staat stellen, om gestand te doen aan alle de verpligtingen uit de organieke wet voortvloeijende, zoo ook aan die, welke na 1830 aan hetzelve zijn opgelegd geworden.

ART. 9. Het 9de artikel heeft aanleiding gegeven tot vele bedenkingen en vragen, omtrent welke men de vrijheid zal nemen het volgende aan te merken.

Het kan wel aan geen' twijfel onderhevig zijn, dat de regering, door de nog overblijvende bezittingen en uitstaande vorderingen van het amortisatie-syndicaat, bedoeld heeft al het actief van die instelling, zoodanig als het bij de opheffing met den laatsten December 1840 zal bestaan, met uitzondering van de schuld der oost-indische bezittingen, en van de actiën in de nederlandsche bank, welke voor het rijk worden gereserveerd, en sprekende het van zelve, dat ook hier geene reden kon zijn van de domeinen, noch van de uitgestelde schuld, door het syndicaat bezeten wordende.

Wat aanbelangt de onderwerpen van uitgaven, welke uit de nog overige bezittingen, of des noods door nadere voorziening, van 's rijks wege zullen moeten worden goedgemaakt, van deze is bij de aanbieding van de wet eene nota overgelegd, terwijl zoowel de overblijvende baten, als de daartegenover staande schulden, zijn opgenomen in de algemeene openingen, omtrent den stand der geldmiddelen met 1°. Januarij 1841 gegeven, en dat wel bij den staat B, welke aan de vergadering is overgelegd.

Meerdere of andere openingen zouden op geene goede gronden hebben kunnen steunen, en eerst na het sluiten der administratie van het amortisatie-syndicaat, en het opnemen van deszelfs laatste rekening, loopende tot het einde van 1840, zal er, in verband met de schikkingen, die ten aanzien van België zullen tot stand komen, een volledige staat van het actief en passief kunnen worden opgemaakt, en zal dit volledig stuk dan aan de staten generaal worden medegedeeld; waarbij van zelve zal moeten te voorschijn treden de verlangde opgave van de koopwaarde der domeinen, waarvan hiervoren is gesproken.

Het oogmerk der Regering heeft overigens nimmer kunnen zijn, om, na de opheffing van het amortisatie-syndicaat, de werking van hetzelve te doen voortduren, en eene andere soortgelijke administratie in deszelfs plaats te stellen, maar het zal wel niet in twijfel kunnen worden getrokken, dat de liquidatie van zoo vele onderwerpen, als in het 9de artikel zijn opgenoemd, werkzaamheden vordert, welke men ten doel had om, onder het onmiddellijk beheer van den minister van financiën, en op de meest spoedige wijze, te doen verrigten en ten einde brengen.

Met dit oogmerk was het echter niet mogelijk de betalingen, die volgens het 9de artikel hoofdzakelijk op de bezittingen van het amortisatie-syndicaat worden aangewezen, op de staatsbegrooting in uitgave te brengen, en wel om deze, zoo men zich voorstelt, alles afdoende reden, dat het meerderdeel dier uitgaven welligt in eens of binnen een zeer kort tijdsbestek opgevorderd kan worden, en men zich door eene verdeeling daarvan over twee of drie jaren aan misrekeningen zoude kunnen blootstellen, en alzoo, om deze te voorkomen, de begrooting van 1841 veel hooger zoude moeten opvoeren, dan metterdaad noodig zoude zijn.

De kapitalen, die het syndicaat op ultimo December 1840 beschikbaar zal laten, zullen successivelijk moeten worden te gelde gemaakt; van daar, dat het niet mogelijk is de rente van die kapitalen onder de staats inkomsten op te nemen.

Het aangehaalde 9de artikel van het ontwerp van wet was bestemd, om omtrent dit een en ander algemeene regelen vast te stellen, gelijk de voorafgaande artikelen, omtrent andere onderwerpen van de te supprimeren instelling, bepalingen hadden voorgeschreven.

Intusschen schijnt het vrij algemeen gevoelen van vele leden der vergadering de voorkeur te geven aan de weglating van dit artikel, voornamelijk uit hoofde van de voortduring eener afzonderlijke geldelijke administratie, welke men daarin heeft gemeend te zien; en dit heeft dan ook moeten leiden tot eene nadere overweging der bepalingen, die daarin zijn vervat, met het doel om aan de aangevoerde bezwaren te gemoet te komen.

Men heeft bij het nader inzien van de zaak geene overwegende bedenkingen gevonden, in het geheel doen vervallen van het bedoelde artikel, daar toch, naar de gegeven openingen, alles zich oplost in de voorziening in den achterstand tot 1°. Januarij 1841, tot welke de nog aanwezige middelen, daaronder die van het amortisatie-syndicaat, welke beschikbaar blijven, zullen moeten worden aangewend, en voorts tot nadere voorzieningen bij de wet moet worden toevlugt genomen.

Wat de gewone jaarlijksche baten en lasten betreft, met de algemeene geldelijke administratie vereenigd, door de toevoeging derzelve aan de begrooting van 1841, ziet men werkelijk niet in, dat de achterstand van het syndicaat zoo geheel op zich zelve zou moeten worden behandeld, en alzoo toegevende aan de tegen het 9de artikel in het midden gebragte bedenkingen, wordt dit artikel weggelaten, waarvan het gevolg zal zijn, dat de rekening van het amortisatie-syndicaat onder den laatsten December 1840 zal worden afgesloten, op den voet zoo als de wet dit voorschrijft, en dat de verdere vereffening der zaken van die instelling dan noodzakelijk zal vallen onder de algemeene maatregelen der afdoening en vereeniging van den achterstand, en dus ook met de verantwoording deswege gehee zal worden vereenigd.

De bij deze beantwoording gevoegde opgave van de wijzigingen, als in dit ontwerp gebragt, hebben wij reeds medegedeeld in ons N°. 953, van 8 dezer.

DE FRANSCHE HANDELSREIZIGERS.

(*Vervolg en slot. — Zie het No.*)

Bij ons te lande, wel is waar, luiden die denkbeelden vreemd, en er zal ook kwalijk voor ons iets nationaal gelijksoortigs gevonden worden in zijne beschrijving van den franschen handel-stand en van diens bemoeijingen tot de revolutie van 1830. Maar zoo veel is in allen gevalle waar, dat degenen, bij wie hier te lande, blijkens het eerste motto, de meening schijnt te bestaan, dat de mensch, *door het gevoel zijner eigenwaarde*, natuurlijkerwijze, gedreven wordt tot pogingen om deel te verkrijgen aan de *regering*, met reden van *inconsequentie* te beschuldigen zijn, wanneer zij gelijkertijd zulke pogingen van de frankforter bezem- en borstelmakers of parijsche vloervrijvers misprijzen, alsof *het gevoel van eigenwaarde* zich alleen tot de menschen van zekere gegoedheid of quota in de belastingen liet beperken.

Wat daar van zij, onze fransche schrijver merkt aan, dat onder alle de fraaije zaken, welke men sedert 1830 over Parijs geschreven vindt, geene enkele bladzijde besteed is om de zeden van den handels stand der groote stad te schilderen. En wat zou er hedendaags beter toe te kiezen zijn, roept hij uit, nu de handelstand de eerste magt in den staat geworden is, het kantoor zich op den troon plaatst, even als te voren het altaar, wanneer de koopman ter regter zijde van den monarch gezeten is, trotscher en laatdunkender dan ooit voorheen de bisschoppen en adellijke leenmannen.

Maar in de laatste jaren der regering van den oudsten tak der Bourbons, vervolgt hij, had de parijsche handelstand geenszins een zoo aristocratisch voorkomen. De handel van Parijs had tweemalen de armen over elkander geslagen voor de soldaten van het heilig verbond; hij had in het eerst gehoopt, mede zijn deel te zullen krijgen in de baten van het nieuwe gouvernement, maar was het weldra moede geworden, zijne strijkaadjen te maken voor de deur van Louis XVIII. De handel had plotseling het hof den rug toegekeerd, toen hij inzag, dat alle zijne opeengestapelde geldkisten hem niet tot gelijke hoogte konden doen klimmen, als de gegalonneerde en gemijterde adel, die spottende van de vensters der Tuilerien op hem nederzag. Napoleon, ook, had edellieden gemaakt, dappere mannen met de litteekenen van tallooze wonden op de borst, arme, maar verheven overblijfselen van de keizerlijke veldslagen, en die, van hoofsche praal en invloed verwijderd, niet begeerden in de koninklijke zalen hunnen heldenroem in aanraking te brengen met de lafhartigheid van de lieden van Coblentz en Gend. Men noemde deze lieden *Bonapartisten*, omdat zij zich den overleden Bonaparte tot hunnen god gemaakt hadden, dien zij achtten op St. Helena gekruisigd te zijn. Het volk beminde hen, en ware hen gaarne gevolgd, om hunnen afgods wille. De handel, — en daaronder verstaan wij den ganschen stand van den financiër of bankier, die goud verkoopt, tot den marskramer toe, — wilde met alle geweld eene staatkundige rol spelen, en reikte daartoe gaarne aan de Bonapartisten de hand. Hij huisvestte dus hunnen god naast den zijnen in zijn ruim geweten; verhief zijne malsche en strelende taal tot de ruwe heftigheid van de hunne; liefkoosde en vleide hen, en trok hen aan zijne zijde. Zij, lieden zonder erg, lieten zich winnen, en spreidden goedschiks over de schouders van den handel de helft van den mantel der onafhankelijkheid en glorie, die hen dekte. Van toen maakten de kooplieden en Bonapartisten te zamen eene vaste, gedochte massa uit. Onder den grootschen en ongerijmden naam van *liberalen* vereenigden zij alle de malcontenten van Frankrijk, en uit die zamengevoegde krachten ontstond in de verkiesbare kamer die beruchte minderheid, een hoop van half bedrogenen en half bedriegers, welke de geschiedenis noemen zal gelijk zij zich zelve noemden, *de comedianten der vijftien jaren.*

Aldus zamengesteld, met Foy en Périer aan het hoofd, kreeg de handelopposititie weldra het volk aan zijne lijn. Men wist zich in die volksgunst staande te houden, tot dat het werk volbragt was. Daartoe was het genoeg slechts in alle opzigten zich als het tegenbeeld van het hof te vertoonen. Was het hof prachtig en losbandig; de handel nam eenvoud en ingetogenheid van zeden aan. Het hof ging ter misse, vastte en biechtte; de handel schafte zich Voltaire aan, en hield noch vasten noch hoogtijden. Het hof stond de missionarissen voor; de handel strooide duivelsdrek om de predikstoelen heen. Het hof onderhield de *Frères Ignorantins*; de handel bekostigde het *enseignement mutuel.* Men danste in de Tuileriën op den dag, toen de sergeanten van la Rochelle ter dood gebragt werden; de handel deed een' rouwband om den hoed. Zoo nam de handel bestendig alle de feilen der regering van den oudsten tak te baat, en verwrikte in stilte de grondslagen van den troon, met dat gevolg, dat er, toen eindelijk de van alle kanten ondermijnde troon instortte, een nieuwe geheel afgebouwde koningszetel van daaronder voorhanden was. De man, wien de handel-oppositie vergunde zich daarop te plaatsen, begint in te zien, dat het al eene groote ruimte is, welke de handel zich daarbij naast hem heeft voorbehouden. Dat hij zich nogtans in acht neme! De handellieden gaan op het positieve uit; zoodra zij zullen begrijpen met een ander beter hun voordeel te kunnen doen, zullen zij de commandite herroepen, en den troon in liquidatie stellen.

Behendig en sluw, had de handel van Parijs de provinciën tot zich overgehaald. De huisvaders beijverden zich om hunne zonen naar eene zoo goede school te zenden. De studie van den handel, van het regt, of van de geneeskunde, stonden in gelijke achting bij de ouders; de eerste bood tevens de voordeelen aan van gebondenheid aan een goed gedrag, welke de beide andere misten. Alle die jonge lieden, nadat zij elkander eene wijl hadden gadegeslagen, reikten elkander de hand. De oppositie sprak, zij wilden handelen. Wat zij berispte, wilden zij vernietigen! Waarom? Om te handelen, te vernielen. Omdat zij twintig jaren telden; omdat, in het twintigste jaar, het hoofd bruist, het leven verslindt, de bedrijfloosheid doodt; omdat men, in het twintigste jaar, eerlijk, goedhartig, vertrouwend, opregt is; omdat men, in het twintigste jaar, zich verbeeldt, dat het goede van zelve komt, en dat het genoeg is er plaats voor te maken. Ziet nu hoe diegenen, die toen in hun twintigste jaar waren, van alle die onnoozelheden teruggekomen zijn! Wat zij destijds wilden, schreeuwden zij luidkeels uit. Het gezag verontrustte zich over die onstuimige jongelingschap. De jonge lieden, bemerkende, dat het oog op hen gevestigd was, hielden zich in; zij hadden de verbazende voorzigtigheid, om den verterenden gloed van hun binnenste onder koude, rustige, ondoordringbare vormen te bedekken; zij rokkenden hunnen toeleg heimelijk, gelijk de zamenzweringen der oude Romeinen. Het gezag, niets verder ziende of hoorende, besloot, dat er niets meer was. Het verviel in dezelfde feil, waardoor het altijd ten onder ging, zoo lang er gezag bestaat.

Een ieder weet, dat de geheime genootschappen, de *Carbonari* onder anderen, van den aanvang aan, schier uitsluitenderwijze uit jonge lieden waren zamengesteld. Zij hadden hunnen zetel te Parijs, en hunne aanhoorige medeverbondenen in elk departement. Tot de verstandhouding van deze met de hoofdstad, kon men zich van de gewone briefwisseling niet bedienen, want de brieven werden op den post gelezen. De brieventasch van reizigers werd daartoe vereischt; nog beter, het getrouwe geheugen en de bescheiden mondelinge overbrenging eens broeders, om de betrekkingen met te meerder veiligheid te onderhouden. Doch, destijds even als nog tegenwoordig, oordeelde de policie niet altijd een' regelmatig afgegeven reispas een' genoegzamen waarborg voor de vrije heen- en wederreis te zijn. Verdacht was haar elkeen, die op de vraag naar het oogmerk zijner reize, daarvoor familiezaken, herstel van gezondheid, nieuwsgierigheid of vermaak opgaf. Slechts twee soorten van reizigers waren tegen die plaatselijke navorschingen gedekt: de ambtenaren der regering, en de reizigers van den handel. Men kon de ambtenaren, in Frankrijk, waar op hunne politieke gezindheid zoo naauw gelet wordt, niet met het overbrengen van de dépêches of van het parool der Carbonari belasten; de keus bepaalde zich tot de reisbedienden van den handel. Velen van dezen waren reeds leden van de geheime genootschappen; de eerstingewijden bragten menige als nieuwelingen aan. Een eerlang volde de revolutionaire propaganda veilig in de snelwagens over alle de reiswegen van Frankrijk, onverlet door de commissarissen en onbelemmerd door de gendarmes, onder het geëerbiedigd vrijgeleide eener staalkaart.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS', VERANTWOORDELIJK

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.